

Bureau Vergezicht

PRESENTEERT

Jaarverslag 2024

“In de Schuur in Haarlem ben ik gisteravond in verwarring gebracht door Hannah Hoekstra en Anoek Nuyens en haar Bureau Vergezicht. De indringende en indrukwekkende voorstelling 'Beste Mensen' heeft mij zowel verlamd als aangezet. Vijftig jaar klimaattoespraken op een rij, met Donella Meadows als mijn persoonlijke favoriet, hadden dat effect. We praten al zo lang en doen wel iets, maar nog steeds lang niet genoeg.

In periodes dat ik vroeger wat minder tevreden was hield ik een witboek bij. Daarin schreef ik op wat ik had geprobeerd, wat ik had gerealiseerd en waar ik blij van werd. Om uit de verlamming te komen ga ik vanaf vandaag een hashtag#groenboek bijhouden voor zowel mijn privé als werk. Zie deze oproep om met familie, vrienden en collega's naar de voorstelling 'Beste Mensen' te gaan en daar met elkaar over te praten, als eerste notitie.”

- Wouter Feldberg

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	1
1.1 Activiteiten	4
Voorstellingen	5
Internationaal	10
Impactstrategie	11
Niet voor de Bühne	12
1.2 Publiekswerking	16
1.3 Impact	21
1.4 Spreiding	25
2.1 Bestuur	28
2.2 Jaarcijfers	30
2.3 Financiën	31
2.4 Organisatie	33
2.5 Duurzaamheid	35
2.6 Speelbeurten en bezoekersaantallen	36
Verantwoording Codes	39

1 Inleiding

“Vanochtend op de fiets dacht ik: dit wordt natuurlijk zo’n gesprek over hoe theatermakers elkaar na de verkiezingsuitslag proberen vast te houden”, zegt regisseur Erik Whien. „In de gure wind.” In het café van het Amsterdamse theater Frascati zit hij met schrijver en theatermaker Aniek Nuyens klaar om te vertellen over de nieuwe voorstelling van Bureau Vergezicht, het theatergezelschap waar ze beiden deel van uitmaken. „Gisteren deden we de allereerste doorloop hier”, zegt Whien. „De teksten gaan allemaal over het nu. Terwijl de voorstelling in de jaren zeventig begint, met Joop den Uyl. Die heeft het al over... hoe noemt hij dat?” Nuyens pakt de betreffende tekst erbij. Ze wijst naar de woorden die Whien zoekt, in 1971 uitgesproken door de latere premier tijdens een vergadering in de Tweede Kamer: „De samenleving lijkt op dit moment meer een verzameling slecht gecoördineerde, uit de hand gelopen ontwikkelingen dan een doelbewust bestuurd gemeenschap.”

- NRC, 14/11/2024

2024 was niet het vrolijkste jaar voor de wereld. De oorlogen in Oekraïne en Gaza hielden de wereld in hun greep, met menselijk leed en geopolitieke spanningen die ons allemaal raakten. De klimaatcrisis verergerde en de rechter gaf Shell in het Hoger Beroep gelijk in de rechtzaak die milieudefensie aanspande. In de Verenigde Staten werd Donald Trump opnieuw verkozen tot president, wat wereldwijd zorgen oproept over de toekomst van democratie, mensenrechten en klimaatpolitiek. Ook dichterbij huis staat de democratische rechtsstaat onder druk. De kamer nam een motie aan die het moeilijker maakt voor maatschappelijke organisaties om rechtszaken aan te spannen. De politieke verharding, de polarisatie en de groeiende kloof tussen burgers en instituties maken dat veel mensen zich afvragen in wat voor samenleving we terechtkomen.

In tijden van zulke fundamentele onzekerheid kan kunst een ruimte bieden voor reflectie, verbeelding en verbinding. Bureau Vergezicht zoekt juist in deze onzekere tijden naar manieren om de grote vraagstukken van nu voelbaar en bespreekbaar te maken. Of het nu gaat om de klimaatcrisis, de rol van bedrijven en overheden, of de vraag hoe we samen verder moeten – wij geloven dat de transformatieve kracht van verhalen veel groter is dan we zelf soms denken. We geloven sterker dan ooit in onze missie om met nieuwe perspectieven werelden en bubbels open te breken, de verbeelding te prikkelen en aan te zetten tot morele moed.

Terwijl de wereldproblemen voortraasden, bevonden we ons als organisatie zelf ook in een periode van transitie. Waar de afgelopen jaren zich kenmerkten door onderzoek en opbouw, brachten we in 2024 twee producties naar de theaterzalen van Nederland en speelden twaalf keer buiten het theater. Hiermee bereikten we in totaal 24503 bezoekers. 2024 was ook het jaar waarin we hoorden dat we vanaf 2025 meerjarige financiering ontvangen – een enorme mijlpaal, maar ook het begin van een nieuwe fase. We maken de overstap van een projectgefinancierd gezelschap naar een structureel gefinancierde organisatie. Dat vraagt om nieuwe structuren, een andere manier van werken en een heroriëntatie op onze rol als gezelschap binnen het theaterlandschap en de maatschappij.

2 Inleiding

Met De zaak Shell zetten we een grote stap door de voorstelling naar de grote zaal te brengen. Dankzij een vernieuwd decor, een geactualiseerde tekst en een gedurfde marketingcampagne en het Eva Jinek/Peter Pannekoek effect – mede mogelijk gemaakt door het Blockbusterfonds – wist de voorstelling duizenden mensen te bereiken. We zagen hoe de voorstelling diepe indruk maakte: 72% van de bezoekers gaf aan bewuster te zijn geworden van hoe we omgaan met de klimaatcrisis.

Onze eerste eigen productie, Beste Mensen, was een vuurdoop voor ons gezelschap. Het combineren van vijftig jaar klimaatspeeches in één krachtige voorstelling, gedragen door Hannah Hoekstra, bracht een nieuwe dimensie aan ons werk. De voorstelling leidde tot levendige discussies en inspireerde mensen om anders naar klimaatproblematiek te kijken. Het proces was intensief, voorafgegaan door maandenlang onderzoek en een nauwe samenwerking met experts. De respons uit het publiek en het feit dat de zalen wederom vol zaten, liet zien hoe urgent en noodzakelijk deze verbeelding van de klimaatcrisis is.

Naast onze producties stonden we ook volop midden in de wereld, buiten de traditionele theatercontext. Binnen het onderzoeksproject Niet voor de Bühne onderzochten we de rol van de kunstenaar in sociale verandering. We speelden op maat gemaakte fragmenten van onze voorstellingen voor uiteenlopende doelgroepen: van CEO's in boardrooms tot activisten in buurthuizen. Dit leverde bijzondere ontmoetingen op en versterkte onze overtuiging dat kunst een essentiële rol speelt in het aanjagen van maatschappelijke transitie.

2024 was een jaar van onzekerheid, groei en transitie. We zetten de eerste stappen naar een toekomst als structureel gezelschap, bouwen aan een organisatie waarin samenwerking en artistieke urgentie hand in hand gaan en verkennen hoe we als team onze eigen werkwijze kunnen vormgeven. Met een stevig fundament en nieuwe inzichten kijken we vol vertrouwen naar de toekomst. In dit jaarverslag blikken we terug op een jaar waarin Bureau Vergezicht zich verder heeft ontwikkeld als een toonaangevend gezelschap dat kunst en samenleving dicht bij elkaar brengt.

"Ik denk niet dat onze IPCC-rapporten alle krantenlezers verlossen van een gevoel van onmacht of onrust. Ook zullen we niet al het cynisme uit de wereld helpen. Ik ben niet degene die de wereld zal redden. Maar ik ben wel degene die gaat over mijn eigen mentale ruimte, mijn ambities, mijn keuzes. En ik kies ervoor om mijn armen wijd open te houden voor de verbeeldingskracht die jij me geeft."

-Bart van den Hurk

ACTIVITEITENVERSLAG

De zaak Shell

de Volkskrant ★★★★★
NRC ★★★★★

20-9 t/m
26-10

Herneming De zaak Shell

In het najaar van 2024 hebben we *De zaak Shell* teruggebracht in een herneming voor de grote zaal. We maakten deze keuze enerzijds praktisch omdat we nog altijd overspoeld wilden met de vraag wanneer we weer zouden spelen en dus dachten dat er wel animo voor was. Anderzijds was het ook uit een overtuiging dat klimaat niet enkel een thema is voor de kleine zaal. Toch was het best spannend, omdat de stap naar

de grote zaal best groot is. We hadden de bezoekersaantallen in eerste instantie dan ook veilig ingeschat. Wel vroegen we bij het Blockbusterfonds een regeling aan waarbij we geld leenden voor een marketingcampagne die enkel bij succesvol behaalde targets terugbetaald moest worden. Met steun van het Cultuurfonds en het Fonds Podiumkunsten (het aanvragen van projectmiddelen voor een reprise bleek bij de meeste fondsen lastig), gingen we onze productieperiode in. Het decor en lichtplan werden herwerkt voor de grote zaal en de tekst werd geactualiseerd om ontwikkelingen in klimaat en de rechtszaak mee te nemen. Rebekka schreef onder andere een geheel nieuwe monoloog voor de burger om veranderingen in het maatschappelijk debat van de afgelopen jaren goed te reflecteren en ook de inleidende en afsluitende teksten werden aangepast.

Het bleek een enorm succes. De marketingcampagne kwam net op stoom begin september en na een item in het nieuwe tv programma van Eva Jinek waren in één klap bijna alle voorstellingen uitverkocht en hebben we zelfs nog drie extra voorstellingen toegevoegd in Amsterdam, Haarlem en Nijmegen. We kregen prachtige publieksreacties en kregen bovendien door een bezoekersonderzoek inzage in

zowel wat mensen had gemotiveerd om te komen (interesse in het onderwerp/wens om nieuwe kennis op te doen) als hoe ze de zaal hadden verlaten (72% gaf aan meer bewust te zijn hoe we met de klimaatcrisis omgaan).

Na de tournee vroegen meerdere theaters of we terug wilden komen met de voorstelling, omdat er nog veel mensen zijn die de voorstelling willen zien. Dat zette ons aan het denken wat we kunnen doen om deze productie de komende jaren op het repertoire te kunnen houden, bijvoorbeeld door het inwerken van een dubbele cast. Tijdens dit denkproces en het oriënteren op nieuwe speelbeurten in 2025, kwam ook de uitspraak van het hoger beroep in de rechtszaak van Milieudefensie. Om eerlijk te zijn was die uitspraak voor ons best onverwacht, Shell werd niet schuldig bevonden. Dit was best even slikken. We hebben de uitspraak nog eens goed laten indalen en besloten dat we juist door willen gaan met het spelen. De uitspraak biedt meerdere haakjes die stevig neerzetten dat bedrijven een verantwoordelijkheid hebben in het terugdringen van emissies en op het gebied van mensenrechten. Dus gaan we in 2025 met een hernieuwde versie opnieuw op tournee.

Beste Mensen in coproductie met Theater Rotterdam

Het maken en spelen van Beste Mensen was voor Bureau Vergezicht een vuurdoop. De eerste voorstelling van ons als nieuw gezelschap in coproductie met Theater Rotterdam en een zoektocht in een totaal andere vorm dan de publiekstrekker De zaak Shell vanuit het materiaal van vijftig jaar klimaatspeeches. Dit hele proces was ons eerste proces als gezelschap op de drempel van meerjarige financiering en er stond wat op het spel. Allereerst natuurlijk inhoudelijk. Wij geloven zo sterk in de kracht van verhalen (zie citaat) in de almaar verergerende klimaatcrisis, dat we alles op alles willen zetten om deze verhalen zo goed mogelijk te vertellen en bij een breed publiek te krijgen. Daarvoor hebben we voor deze voorstelling veel uit de kast gehaald, beginnend bij een onderzoek van een aantal maanden om al het materiaal bij elkaar te researchen. Anoek Nuyens componeerde dit daarna tijdens het hele proces tot een tekst. Ook in de samenwerking stond er wat op het spel omdat we een nieuw team voor de toekomst aan het vormen zijn en elkaar leerden kennen tijdens het maken.

**"Beste Mensen is
ultiem klimaattheater"**
NRC ★★★★★

"Hoopvol en urgent"
Trouw ★★★★★

**"Hannah Hoekstra
indrukwekkend"**
de Volkskrant ★★★★★

7 Voorstellingen

Voor Hannah Hoekstra was het ook zeker spannend omdat zij de voorstelling alleen draagt en het thema zwaar is. Dit neem je met je mee als je de theatervloer afstapt.

Het onderzoek dat de basis vormde voor Beste Mensen begon eigenlijk met de wens om een geheel ander project te realiseren. Na het maken van De zaak Shell, waarin Aniek en Rebekka naar het model van de scenario-afdeling van Shell "de werkelijkheid op dit moment onderzoeken," ontstond het verlangen om ook een historisch licht op het bedrijf te schijnen. Het idee was om een Shell Museum te creëren, waarin de geschiedenis van de multinational verteld zou worden om te eindigen bij een ruimte gericht op een alternatieve toekomst. Tijdens het onderzoek beseften we al snel dat we dat niet door de lens van een bedrijf wilden doen en werd ons perspectief breder. Steeds meer ontdekten we hoe de geschiedenis van onze industrie is vormgegeven door de politieke structuren waarbinnen die zich heeft kunnen ontwikkelen. Dus besloten we ons te verdiepen in de actuele geschiedenis van internationale klimaatconferenties door de lens van speeches die daar zijn gegeven. Met steun van Stichting Doen, de Vriendenloterij en het VSBfonds die

gelukkig (en niet vanzelfsprekend!) begrip toonden voor de verandering die plaatsvond tijdens het onderzoek konden we ons daarna onderdompelen in de materie door middel van het lezen, kijken en beluisteren van speeches en het op een rijtje zetten van de verschillende sleutelmomenten waarop deze werden gedeeld. Ook zat er een element van gerichte crowdsourcing van kennis in door in gesprekken met vakmensen (politici, beleidsmakers, ngo's) te vragen naar toespraken die hen zijn bijgebleven. Uit al die materialen ontstond uiteindelijk een selectie aan teksten die voor en tijdens het maakproces zijn bewerkt tot het script.

Monique Wekking · 2e

Co-founder & CCO at Relement | speci...
1 u · 9

+ Volgen

indrukwekkende theater van [Bureau Vergezicht](#) gisteren. Iedereen zou de show "Beste mensen" moeten zien met ruim 50 jaar historie (!) van klimaatspeeches beginnend bij het rapport "Grenzen aan groei" van de Club van Rome uit 1972 naar speeches van bijv onze koningin uit 1988 en Margareth Thatcher uit 1989 tot bijv Gretha Thunberg uit 2019. De speeches vertonen duidelijk de trend van ontkenning-verdriet-woede...we zijn net in de fase acceptatie: iedereen is onderdeel van de wereld die nooit meer hetzelfde zal zijn als je gewend bent. Echter, door al die strijders die in beweging zijn naar verandering kunnen we weer naar de volgende fase en samen blijven hopen op een wonder...

👉 Wat ga jij de volgende generatie uitleggen over je eigen gedrag en werkzaamheden ???

Beste mensen

Marianne Janssen · 2e

Works, writes and talks on daring and caring leadership
17 u · Bewerkt · 9

Gisteravond was ik, net als [Mildred Hofkes](#), in Haarlem bij de voorstelling Beste Mensen, van [Bureau Vergezicht](#). Waarin Hannah Hoekstra fenomenaal een selectie van vijftig jaar klimaatspeeches over het voetlicht brengt. Mildred schrijft er over in onderstaande post. Ik voel met haar mee. Indrukwekkend. Die donkere, stille zaal aan het eind van de voorstelling. Geen gezellig avondje uit. Maar daar was ik op voorbereid. Kunst moet af en toe ook confronteren.

Nu denk ik dat een groot deel van het publiek al lang overtuigd is. Maar daarmee is het project niet zinloos. Want wij kunnen het 'materiaal' van de voorstelling weer gebruiken in gesprekken met anderen.

Zo kwamen wij gisteravond op de pont van Noord naar Amsterdam CS nieuwe bureaus tegen. Ze vroegen waar we heen gingen. Het gesprek kwam vervolgens op het klimaat en op de auto die wij al vier jaar niet meer hebben. Als (langlopend) experiment. De man raakte geïnteresseerd. "We hadden een zaadje geplant," zei hij. En daar begint het. Ik weet het, het gaat allemaal te langzaam. Maar dat betekent niet dat we dan maar achterover moeten leunen.

"Liefhebben is verzet," zei Hannah Hoekstra aan het eind van de voorstelling. Liefdevol verzet zou ik ervan willen maken.

An Kramer · 2e

De Organisatie Activist
[Mijn website bezoeken](#)
22 u · Bewerkt · 9

✓ Volgend ...

GA KIJKEN [#klimaatspeeches](#) al 50 jaar. Prachtige voorstelling. Zou in de 1ste en 2de kamer vertoond moeten worden. En overall eigenlijk. [Bureau Vergezicht](#)

Beste Mensen — Bureau Vergezicht / Theater Rotterd...

theaterrotterdam.nl

“Populaire cultuur over de klimaatcrisis is er eigenlijk nog helemaal niet zo lang. Hoewel we al sinds de jaren zeventig over de opwarming van de aarde praten, is dit thema toch lang het speelveld van cijfernerds en datatypes geweest. Wetenschappers, rapporten en activisten legden de noodzaak van CO₂-reductie, zure regen en stikstofaanpak uit.

Zonde, weet Aniek Nuyens nu. “Veel te lang hebben we het gezien als een probleem van beta’s, waar sociale wetenschappers en kunstenaars niets te zoeken hebben.” En dat was ook comfortabel, beaamt ze. “We dachten, laat ons maar die scènes uit een huwelijk maken, dan doen jullie alles met die moleculen en die CO₂’s. En nu blijkt toch dat de enige manier om tot mensen door te dringen van het hoofd naar het hart is.” Ze zucht. “We hebben verhalen nodig.”

–Het Parool

Arjan Keizer • 1st
Accelerating energy transition at Shell | Change maker | Ex-McKi...
2mo • 🌐

Al vijftig jaar wordt er gepleit voor meer klimaatactie, maar echte verandering is er nog niet gekomen. Ja, er zijn veel innovaties die erger hebben voorkomen, en klimaatactie staat inmiddels echt wel op de politieke agenda, MAAR het blijft bij [#bijschaven](#) in plaats van een [#stepchange](#).

In het theaterstuk "Beste Mensen" van Bureau Vergezicht draagt hannah hoekstra bekende [#klimaatspeeches](#) voor van de afgelopen vijftig jaar. De meesten zijn qua inhoud nog zeer actueel, wat een realisatie geeft dat er qua [#mindset](#) nog weinig is veranderd. Met golven zijn er soms meer of minder mensen bereid actie te nemen, maar vaak blijft dat bij het toepassen van nieuwe technieken die wel eerst een positieve business case moeten hebben (zoals elektrisch rijden met subsidies, zonnepanelen, warmtepompen, etc.). De grootste [#lifestyle](#) aanpassing die populairder wordt is het eten van minder vlees en vliegschaamte, al dan niet resulterend in daadwerkelijk minder vliegen. Er is echter veel meer nodig, zoals [#postgroei](#), of [#groenegroei](#) binnen de planetaire grenzen.

Het komt moralistisch over, en daar houden Nederlanders niet van. Tegelijkertijd weten de meesten totaal niet hoe urgent klimaatactie echt is, en dat een grotere systeemverandering nodig is (denk ook aan macht van BigTech, fastfashion, etc.)

Reflecteer maar mee: als groene oplossingen vooral worden gebruikt als het goedkoper is, zal het vooral tot EXTRA vraag leiden, want de grijze oplossingen houden de prijs die het heeft (waar dus al een willingness to pay voor is). Alleen met [#carbonpricing](#) of regelgeving zal de grijze vraag afnemen. Op EU niveau is er met ETS een carbonprice, maar heeft dat snel genoeg effect? Als voorbeeld neemt het energieverbruik voor datacenters (voor [#AI](#)) extreem toe; maar de ETS prijs beperkt de vraag in dit geval totaal niet. Je ziet vooral dat datacenters nu vooral in USA geplaatst gaan worden, wat een andere zorg meebrengt.

Vliegen en scheepvaart zijn extreem vervuilend, en gebruiken de [#goedkoopstebrandstoffen](#): Kerosine zonder belasting en stookolie. Om te verduurzamen moeten die overstappen op biobrandstoffen of waterstofgebaseerde brandstoffen: SAF, bio-LNG, eFuels en/of Ammonia. Deze wisseling van de goedkoopste naar de [#allerallerduurste](#) brandstoffen gaat nooit gebeuren zonder sterke (wereldwijde of minstens) Europese regelgeving. Echter heeft de politiek wel draagvlak nodig van de maatschappij om dat door te voeren. En die is er onvoldoende, en met huidige ruk naar rechts zelfs minder dan voorheen.

Dus? Qua technologie is er reden voor optimisme, want de meeste oplossingen zijn er of worden ontwikkeld. Maar dit werkt alleen als er draagvlak komt voor strictere regelgeving. Dus spreek je uit, stem groen (ookal is dat tegen je portomonee of andere principes), en wees bewust van je aankopen.

Inzichten

Uit onze reflectie op onze eerste eigen productie Beste Mensen zijn er een aantal kernpunten die we als inzichten mee willen nemen naar toekomstige producties

- We willen ruimte blijven maken voor onderzoek zonder van tevoren vast te stellen wat de uitkomst is.
- We moeten goed blijven communiceren met acteurs en het artistiek team over hun behoeften om ons proces zo wendbaar mogelijk te houden op gebied van tekstontwikkeling zonder dat dit ten koste gaat van een gezonde en fijne manier van werken voor medemakers.
- Het is voor acteurs enorm zwaar om te touren met dit onderwerp, in de toekomst moet er een plan liggen over hoe we goed voor hen zorgen bijv. op gebied van vervoer.
- Het implementeren van de Theatre Green Book methode kost tijd en vergt een lange adem. Het is erg lastig voor een projectgefinancierd gezelschap om in zulke lijnen te denken. Nu we meerjarige subsidie ontvangen zal het belangrijk zijn om dit vanaf het eerste moment mee te nemen in het ontwikkelen van nieuwe producties.
- Het is voor ons als gezelschap niet genoeg om te zien hoe veel mensen een voorstelling hebben bezocht, aangezien we zo centraal stellen dat het ons gaat om het bereiken van bepaalde doelgroepen en te weten wie er in de zaal zit. Voor toekomstige producties willen we altijd publieksonderzoek doen en het is het waard om hiervoor lange-termijn samenwerkingen en/of methodes te zoeken en te implementeren.

10 Internationaal

De zaak Shell in Engeland

In juni 2024 reisden Anoeek en Goya naar Londen voor het workshoppen van de tekst van De zaak Shell en om toe te werken naar een vertoning/lezing voor uitgenodigd publiek. Naast de hoop om contacten te leggen, lag er ook de wens om oplossingen te vinden voor een aantal inhoudelijk vragen: Wat moet er gebeuren met de rol van Rebekka en Anoeek in het stuk als het elders gespeeld wordt? Moet het toegeschreven worden naar een lokale context (inclusief culturele vertaling) of juist blijven bestaan als een Nederlands stuk? In Groot-Brittannië zijn dergelijke Research & Development momenten, vanuit hun sterke traditie in (nieuw) teksttheater, veel gebruikelijker dan in Nederland en zowel de acteurs als de regisseur hadden ervaring met het format.

Het waren drie volle dagen waarin grote stappen konden worden gezet. We ontdekten hoe een rol van 'Narrator' de oplossing zou kunnen bieden voor de functie die Rebekka en Anoeek hebben zonder af te stappen van het documentaire karakter van het stuk en besloten het stuk meer toe te schrijven naar de lokale context. Deze ontwikkelingen kwamen echt tot stand in het contact met de acteurs en regisseur, die ook vanuit hun kennis over hun publiek konden meedenken.

Er waren interessante gesprekken waarin ook fijn was om te merken dat we niet alleen zijn in onze doelen en de verhalen die we belangrijk vinden om op het podium te krijgen. Meermaals werd geuit dat we elkaar internationaal moeten vasthouden en steunen waar het deze materie betreft en we hebben ook nadien nog contact gehad. Harder werken was om de openbare lezing van de tekst als springplank te gebruiken voor het leggen van lokale contacten en vinden van geïnteresseerden. Het bleek in de praktijk best lastig om mensen op de been te krijgen, dus besloten we om zelf nog een beentje bij te trekken door een ontmoeting met de ambassade te regelen en zo last-minute via hen ook nog wat mensen aan te haken. Het was voor ons een eerste keer en het kostte moeite om het gevoel te onderdrukken dat de presentatie niet ten volle benut was. Tegelijkertijd was het ook een reality check hoe dingen gaan in Groot-Brittannië en dat we op internationaal gebied een lange adem nodig blijven houden. Dit werd wederom bevestigd toen we een aantal Britse programmeurs hadden uitgenodigd om de voorstelling in ITA te komen bekijken tijdens de tournee en ze maar nauwelijks geïnteresseerd kken in wat ze hadden gezien.

International Theatre Institute

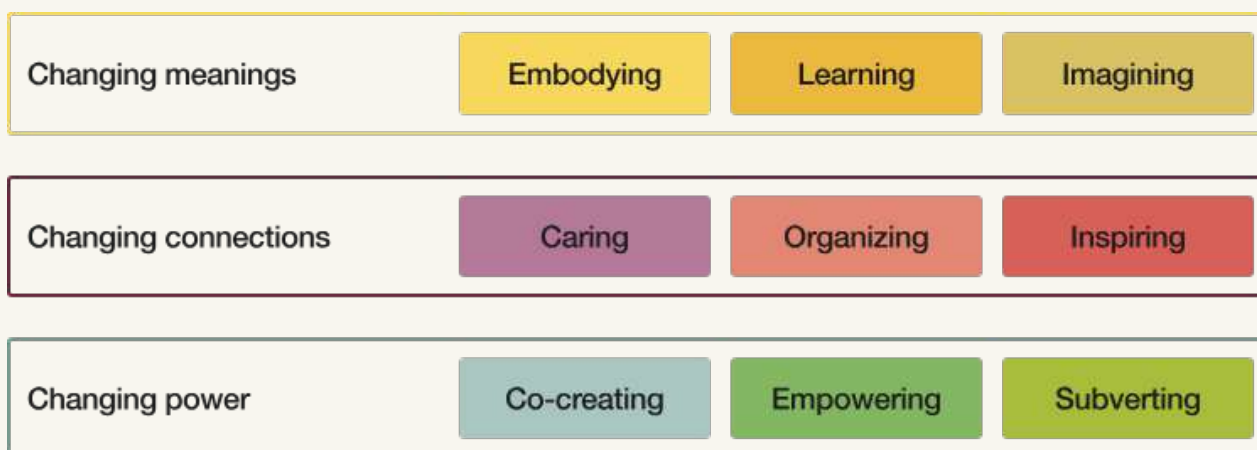
Veel natuurlijker voelde het toen wij zelf de genodigden waren op de jaarlijkse bijeenkomst van het International Theatre Institute. Nadat onze dramaturg een bijeenkomst had bijgewoond in Luxemburg waren we gevraagd om dit najaar De zaak Shell te komen spelen en was Anoeek uitgenodigd om over haar praktijk te komen vertellen aan de internationale gasten. Dat vond plaats op 22 september, en de reacties waren enorm positief. Dat het zowel het bespreken van ons werk in bredere zin als een toonmoment betrof, is in onze optiek des te beter.

Plannen

In 2025 gaan we verder met het zoeken naar de beste kansen op het internationale vlak. Daarin is een internationale versie van Beste Mensen een concrete optie die we onderzoeken. Ook zullen we De zaak Shell nog in een aantal andere talen laten vertalen, waaronder Spaans.

11 Impactstrategie

We werkten dit jaar verder aan de overkoepelende impact strategie die in samenwerking met Impact Makers voor Bureau Vergezicht is ontwikkeld. Bureau Vergezicht heeft het doel om met de producties die we ontwikkelen vruchtbare grond te creëren voor morele moed om te veranderen op de manier die nodig is om de aarde leefbaar te houden voor zoveel mogelijk mensen. Om morele moed te creëren maakt Bureau Vergezicht gebruik van vier dimensions of social change: learning, imagining, empowering, organizing. De dimensies komen zowel terug in de ontwikkel- en maakprocessen van het gezelschap, de producties zelf, de impact strategieën die we per productie uitwerken en daaropvolgend de plekken waar we spelen. Daarnaast onderzoeken we binnen Niet voor de Bühne hoe we deze manier van werken kunnen verduurzamen binnen het gezelschap en hierover kunnen communiceren binnen de sector. We gaan op beide onderdelen hieronder verder in.

Het handvest voor klimaatkunst dat we creëerden

12 Niet voor de Bühne

Sinds Aniek Nuyens theater maakt, is er één vraag die haar in vrijwel ieder interview gesteld wordt. Het is nooit de eerste vraag, maar altijd een beetje op het einde, de interviewer kijkt dan 'nog even op zijn blaadje' en vraagt dan, beetje samenzweerderig, 'of zij zichzelf als theatermaker ziet of toch meer als activist? Met Bureau Vergezicht willen we met ons werk graag dingen in gang zetten, daar kleeft blijkbaar iets verdachts aan. Hoe vaker we deze vraag kregen en hoe meer we erover na gingen denken, hoe beter we begrepen wat deze interviewers eigenlijk vroegen. Ze wilden ons niet in een hokje stoppen, de vraag was veel breder: of er eigenlijk zoiets bestaat als een rol voor de kunstenaar in processen van sociale verandering. En daar gaat ons onderzoek Niet voor de Bühne (2023-2025) binnen innovatielabs over.

We stelden onszelf de vraag: is er een rol weggelegd voor de kunstenaar in de klimaatcrisis en welke rol zou dat kunnen zijn? Het idee was om het antwoord op onze vragen vooral buiten de kunst- en cultuursector te zoeken. We hadden drie groepen voor ogen: politiek/ambtenaren, burgers/klimaatactivisten en duurzaam georiënteerde ceo's/cfo's van multinationals.

Samen met Impact Makers en filosoof en activist Chris Julien zijn we ook in 2024 op pad gegaan. We speelden twaalf keer op locatie met fragmenten uit verschillende voorstellingen (zie speellijst voor alle plekken) voor in totaal 1520 mensen. de afgelopen twee jaar met die vragen op pad gegaan.

We noemden het een onderzoek, maar eigenlijk is dat een veel te chique woord. Het was meer een soort intuïtieve zoektocht waar we iemand ontmoetten die ons weer aan iemand anders koppelde, waardoor er een soort netwerk ontstond. Een intuïtieve plattegrond waarvoor we langsgingen bij ngo's, dineerden met politici, campagnes van binnenuit meemaakten, met ceo's van multinationals koffie dronken, een masterclass lobbyen volgden bij een lobbyist van de chemische industrie en een cursus communicatie kregen bij Tata Steel.

In oktober 2024 presenteerden we de uitkomsten van het onderzoek 'Niet voor de Bühne' tijdens de Dutch Design Week in Eindhoven. We ontwikkelen een aantal onderdelen van de expo die met elkaar laten zien hoe we de rol van de kunstenaar van de 21e eeuw zien en wat er nodig is om deze kunstenaar goed te faciliteren. Jip van den Toorn maakt illustraties van een circle of death, waarin de nadruk ligt op hoe verschillende sectoren op zichzelf gericht blijven en een overkoepelende aanpak uitblijft. We publiceren een [Handvest Klimaatkunst](#); [een artikel](#) waarin we aanbevelingen doen voor hervorming van de sector; en laten een korte video zien waarin we duiden hoe de klimaatcrisis wat ons betreft boven alles een cultuurcrisis is. Innovatielabs zelf maakte ook een video van ons project, zie hier [de link](#).

13 Niet voor de Bühne

Onderzoek en bevindingen

Om impact te kunnen maken binnen een complex thema als de klimaatcrisis, waar al veel partijen binnen actief zijn, is het noodzakelijk om te weten welke aanvullende rol je kan vervullen als kunstenaar. Binnen Niet voor de Bühne hebben we dit het afgelopen jaar verder onderzocht door te spelen buiten het theater. Binnen dit project werkten we vooral aan de vierde dimensie: organizing. Dit project heeft op verschillende vlakken tot inzichten geleid:

De schuimparty / het verbinden van bubbels

Het spelen van boardrooms tot buurthuizen is leuk, maar ook moeilijk, ongemakkelijk, confronterend, chaotisch. Je kan niet repeteren, je hebt te maken met bepaalde verwachtingen of er komen maar 3 mensen opdagen. Maar hoe langer we bezig waren, en ons af en toe ook afvroegen: wat zijn we hier ook alweer precies aan het doen, ineens zagen we het grotere plaatje. Het unieke aan deze praktijk, is dat we erachter kwamen dat wij als een van de weinige spelers in het veld alle partijen spraken. Als we bij de ene bubbel waren, vertelden we over ons bezoek aan de andere. Zo vergaarden we niet alleen een unieke positie, maar kregen alle stapjes in dit proces, klein, groot, ongemakkelijk, succesvol, samen betekenis. Mensen uit hun bubbel halen is onbegonnen werk, maar mensen inzichten laten opdoen uit andere bubbels kan wel.

Niet voor de Bühne is voor ons de ultieme oefening om door middel van dit zorgvuldig opgebouwde en betrokken netwerk ons publiek te cureren en bij precies het juiste publiek te brengen. Het reguliere werk in het theater is hierin ook een cruciale factor omdat na elke speelbeurt er verzoeken binnenkomen vanuit mensen in de zaal die iets met ons willen doen in hun werkomgeving, van accountants tot advocaten. En zo blijft het netwerk elkaar versterken en vernieuwen.

Het samenbrengen van deze bubbels is een grote opgave. We hebben binnen het project Keerpunt 24, gebaseerd op Keerpunt 72, bijeenkomsten georganiseerd waarin we ervaren én voorstellen hoe progressieve partijen en organisaties in de samenleving de krachten kunnen bundelen. De contacten die we opdoen door het spelen buiten theater, worden uitgenodigd om tijdens deze bijeenkomsten perspectieven te delen.

14 Niet voor de Bühne

Voorstellingen op maat / impact per doelgroep

Er zijn veel mensen actief binnen de klimaatbeweging, maar ondanks die drukte is er een enorme vraag naar verbeelding. Dat komt omdat we de klimaatcrisis decennialang als cijfercrisis hebben benaderd, als iets voor beta's, iets met moleculen. Mensen snakken ernaar om van die cijfers in het hoofd, de vertaling te maken naar het hart. Wat op de loer ligt, is dat je een soort hofnar wordt die van ministerie naar boardroom hopt en overal een leuk praatje houdt. Hoe zorg je ervoor dat je een echte serieuze gesprekspartner wordt?

Waar we ons binnen de impact van de voorstellingen vooral richten op de doelgroep burgers, richten we ons in Niet voor de Bühne met name op bedrijven en politiek. We proberen de voorstellingen die we op maat spelen zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij kwesties die spelen in de organisatie, om het concreter te maken en dichterbij te brengen. Dit kan het verschil maken of iemand tijdens de voorstelling geraakt is, maar het vervolgens weer loslaat en er niets mee doet of dat iemand zich echt betrokken voelt en er een gezamenlijke verantwoordelijkheid ontstaat. Om dit zo goed mogelijk aan te laten sluiten zijn vaak meerdere gesprekken nodig, waarin we vragen stellen over waarom een partij De zaak Shell wil boeken, welke monologen het beste aansluiten en waarom. Zo vroeg een accountantskantoor, die hun werkwijze willen verrijken door te praten over morele kwesties, of we komen spelen en hebben we in november 2024 gespeeld voor ambtenaren van OCW, waarna we het hebben gehad over de scheidingslijn

tussen hun rol als ambtenaar en burger en hoe dit schuurt. Bij de Gemeente Amsterdam zijn de monologen van de Burger en de Overheid ingezet om een complex vraagstuk over het toekomstbestendig maken van wijken vorm te geven. We merken dat het het beste werkt als Rebekka en/of Anoeke in de introductie de koppeling tussen de monologen en het vraagstuk maken. Op deze manier luistert het publiek op een andere manier, de monologen worden meer geïnternaliseerd. Een Shell-medewerker typeerde het een keer zo: 'Dan komt er weer zo'n filosoof een praatje houden en zit iedereen braaf te luisteren, maar aan het einde van de dag verandert er helemaal niks' Om wederkerig contact op te bouwen, moet je diepgaande kennis hebben over de onderwerpen waar je over spreekt en je je inleven in je gesprekspartner zoals een lobbyist dat ook doet. Maatwerk is het codewoord.

De rol van de kunstenaar / impact voor de sector

Een van de belangrijkste inzichten van dit project is geweest dat we onze rol als kunstenaar en de transformatieve kracht van verhalen veel serieuzer moeten nemen. Er is een grote vraag naar verbeeldingskracht, iets dat kunst als geen ander kan bieden. Daarnaast kom je door deze manier van werken op allerlei verschillende locaties en in allerlei bubbels. De verdeeldheid en de verschillende discoursen die leven op gebied van de klimaatcrisis is groot. We zien dat we een grote impact kunnen maken door als een soort lobbyist deze verschillende perspectieven mee kunnen nemen naar andere bubbels, om zo van elkaar te leren.

16 Publiekswerking

Visuele identiteit

Begin 2024 zijn Erik, Anoeke, Rebekka en marketeer Dieke van der Spek een intensief branding-traject ingegaan bij creatief bureau Multitude. Welk visuele identiteit past bij dit nieuwe Bureau Vergezicht? Hoe willen wij onszelf positioneren in de culturele sector? Hoe zet je ook in je communicatie het systeem centraal in plaats van de mens? Welke beelden en stijl horen daarbij? Dat het anders moest zijn dan andere theatergezelschappen, stond voorop. Geen gelikte, geposeerde foto's van acteurs. Geen schreeuwerige campagnes. Dat resulteerde in een minimalistische visuele stijl bestaande uit witte vlakken met beeld in allerlei vormen (schilderij, herfstblad, illustratie) en een lettertype met een journalistieke uitstraling.

De eerste campagne was de meta campagne in aanloop naar De zaak Shell i.s.m. Bureau Lommer. Hierin gebruikten we zowel een scènefoto als het minimalistische campagnebeeld om te testen hoe beide werken en of deze minimalistische stijl zou aanslaan bij de doelgroep. De resultaten waren goed dus de stijl werd voortgezet en verder uitgebouwd voor de campagne van Beste Mensen. Inmiddels hebben we de visuele identiteit doorgevoerd in posters, flyers, boekenleggers, ansichtkaarten, online advertenties, teasers, trailer, nieuwsbrieven en ook op de huidige tijdelijke website. Medio 2025 hopen we i.s.m. Multitude de definitieve website te lanceren.

Bureau Vergezicht

Pers

Rond de première van de opera The Shell Trial in maart was hier en daar al bekendgemaakt dat het nieuwe gezelschap Bureau Vergezicht in oprichting was. Toch hebben we in juni 2024 een eigen persmoment gekozen en dit persbericht naar een uitgebreide lijst gestuurd. Naar aanleiding hiervan publiceerde Theaterkrant.nl de aankondiging van ons nieuwe gezelschap en herneming van De zaak Shell. Lees het artikel hier. Daarnaast opende dit persbericht het gesprek met verschillende media uitingen, zowel voor De zaak Shell als voor onze volgende voorstelling Beste Mensen.

17 Publiekswerking

De zaak Shell

Voor de campagne van De zaak Shell hadden we een groter budget dan normaal, door de lening van het Blockbusterfonds. Met behulp van Bureau Lommer, specialist in online advertising, hebben we in de eerste periode een landelijke Meta advertising campagne ingericht met de focus op de theater- en cultuurliefhebbers. Vaste bezoekers van de betreffende theaters schaffen in deze tijd veelal hun tickets aan en daarom belangrijk om alvast in beeld te komen bij deze groep. Ook legden we goed contact met theaters waarin we ook onze doelgroepen (burgers, bedrijfsleven en politiek) deelden. Dit werkte goed. Theaters zetten de businessclubs in en informeerden de lokale politiek. Waar nodig hebben wij hierbij onze hulp aangeboden en ook lokaal doelgroepen aangeschreven, zoals stichting GroenGoed in Rotterdam en de lokale afdeling van Extinction Rebellion in Tilburg.

Na de zomer begon de tweede fase van de marketingcampagne, gericht op een bredere doelgroep en met het doel om mensen over te halen een kaartje te kopen. De Meta advertising werd toegespitst op de specifieke speelsteden en de online campagne werd aangevuld met Google Display banners en advertenties via media zoals Vrij Nederland en de Groene Amsterdammer. Acteur Jacob Derwig sprak voor ons een radiospot in die we op Radio 4 / NPO Klassiek lieten draaien.

Deze uitgebreide (betaalde) marketingcampagne was net begonnen toen we op 6 september aanschoven bij Eva Jinek in haar nieuwe talkshow Eva op NPO1. Cabaretier Peter Pannekoek kreeg daar een eigen item met theatertips en De zaak Shell stond bovenaan zijn lijst. Jaap Spijkers speelde een korte scène. Binnen een week na de uitzending verkochten we 10.000 kaarten en was bijna alles uitverkocht. Er was zoveel animo dat we uiteindelijk drie extra voorstellingen hebben

kunnen plannen (Amsterdam, Nijmegen en Haarlem) die we ook allemaal uitverkochten.

De hosts van de podcasts die nog over ons zouden gaan praten in de uitzending, werden hierna gebriefd over het Jinek-effect en gevraagd om ook onze nieuwe voorstelling Beste Mensen in de uitzending te noemen.

De focus van de campagne rond De zaak Shell verschoof van kaartverkoop naar naamsbekendheid voor ons nieuwe gezelschap. Na afloop van de voorstelling riepen Rebekka en Aniek het publiek op om Bureau Vergezicht via Instagram te volgen en zich aan te melden voor de nieuwsbrief en zo werd ingezet op publieksbinding. De theaters verstuurden op ons verzoek een publieksenquête in de afterservicemail en waar mogelijk maakten we al reclame voor onze volgende voorstelling Beste Mensen (o.a. door boekenleggers in de tekstboekjes van De zaak Shell en door tips in de afterservicemail).

“Wat een briljant optreden bij Eva! Wij hebben die avond 189 tickets verkocht en waren twee dagen later helemaal uitverkocht! Dat heb ik in mijn jaren bij De Harmonie als marketeer van het artistiek inhoudelijk aanbod nog niet meegemaakt. Ik hoorde dat dit op heel veel andere plekken ook gebeurd is. Echt fantastisch!”

–Marinthe Vergonet

WAAROM
GAAN WE NIET
VAKER?

19 Publiekswerking

Beste mensen

De marketingcampagne voor de theatervoorstelling Beste Mensen was, net als bij De zaak Shell, gericht op het bereiken van de drieslag burgers, bedrijfsleven en politiek. Dit driedelige publiek vormde de ideale doelgroep en diende als uitgangspunt voor onze strategie. Beste Mensen was de eerste première van Bureau Vergezicht en kreeg mede daardoor veel aandacht van pers en publiek. Natuurlijk hielp het ook mee dat de voorstelling gespeeld werd door actrice Hannah Hoekstra, een bekende naam voor de theater- en film liefhebber.

Met theaters hebben we heel gericht per stad groepen benaderd om te komen en we hebben via LinkedIn ook heel gericht mensen uitgenodigd uit onze eigen netwerken. Zo hebben meerdere steden bijvoorbeeld 'Klimaatburgemeesters'. We hebben ze meegenomen in ons marketingplan en samen gekeken waar we lokaal de drieslag aan doelgroepen goed konden bereiken bijv Extinction Rebellion, Duurzaam Den Haag en TNO. We merkten hierop een mooie respons. Voorbeelden van mensen die in de zaal zaten: de vereniging voor Chemische Industrie kijken, TNO, mensen van Shell, iemand die speeches schrijft voor het Europees parlement, diverse activisten, een oud directeur van Greenpeace, journalisten die schrijven over klimaatverandering, onderwijzers en meerdere wethouders en Tweede Kamerleden.

Voor de campagne hebben we verschillende materialen ontwikkeld. Om het publiek extra achtergrondinformatie te bieden en Bureau Vergezicht te introduceren, verspreidden we bij de voorstellingen een handout met een ingekorte versie van het interview met de Volkskrant en informatie over ons gezelschap. Verder creëerden we een extra pagina op de website met achtergrond-informatie over het onderzoek dat voorafging aan Beste Mensen.

Ondernomen acties

- De zaak Shell: bij de start van de campagne van Beste Mensen speelden wij de herneming van De zaak Shell voor uitverkochte grote schouwburgen. Beste Mensen werd genoemd op de flyer van De zaak Shell, waardoor bezoekers van deze voorstelling al vroegtijdig op de hoogte werden gebracht. Boekenleggers werden uitgedeeld na afloop van de voorstelling om interesse te wekken bij een relevant publiek. Deze boekenleggers zaten in de tekstboekjes van De zaak Shell, die veelvuldig werden verkocht na afloop van de voorstelling. Zo bereikten we publiek dat al interesse toonde in ons werk. Ook tipten de schouwburgen Beste Mensen in service mails aan de bezoekers van De zaak Shell.
- Samenwerking Bureau Lommer: het externe Bureau Lommer heeft een Meta-advertising- en Google Display-banner campagne ingericht om online zichtbaarheid te genereren. Voor sommige steden kon de meta campagne al ruim voor de speeldatum uitgezet worden, omdat we daar rap uitverkochten.
- Print en online advertenties: We hebben geadverteerd in Vrij Nederland, de nieuwsbrief van Binnenlands Bestuur en op Theaterkrant.
- Partnerships: We werkten samen met We Are Public, CultuurWerkt! en Hetkanwel.nl om het bereik verder te vergroten.
- Ondersteuning door milieuorganisaties: Greenpeace heeft de voorstelling getipt in haar nieuwsbrief, en met Milieudefensie hebben we een winactie opgezet.
- Outdoor campagnes: In Amsterdam, Utrecht en Den Bosch hebben we outdoor postercampagnes ingekocht om lokaal publiek te enthousiasmeren en de naamsbekendheid van ons gezelschap te vergroten.

20 Publiekswerking

Resultaten

De gerichte benadering van onze doelgroepen en het activeren van onze netwerken, de brede media-exposure inclusief mooie recensies, zorgden ervoor dat in verschillende steden de zaal snel was uitverkocht. We kregen meerdere verzoeken van zalen en publiek of we meer konden spelen. Het publiek van Beste Mensen was relatief jong en bestond grotendeels uit vrouwen (ongeveer twee derde van de kaartkopers). De voorstelling trok in diverse theaters veel nieuw publiek en werd veelal bezocht vanuit de drijfveer 'avontuur'. Als we kijken naar de segmenten uit het veelgebruikte culturele doelgroepenmodel dan komt de grootste groep bezoekers in de meeste steden uit het segment 'klassieke cultuurliefhebbers'. Waar bezoekers gevraagd is de voorstelling te beoordelen was de score hoog. De overlap met De zaak Shell was beperkt: in Zwolle waren er 7 gedeelde kaartkopers, in Den Haag 21, en in Rotterdam 42. Publieksreacties benadrukten de sterke acteerprestatie van Hannah Hoekstra, de rauwe eerlijkheid en de gedurfde aanpak van een maatschappelijk complex thema. Veel kaarten werden verkocht na de positieve recensies, met een piek in de verkoop zo'n twee maanden voor de voorstelling. In de komende jaren willen we hier bij elke productie dieper onderzoek naar doen.

De zaak Shell

De zaak Shell heeft vanuit verschillende dimensies bijgedragen aan ons overkoepelende impact doel:

1) Learning - Door de verschillende monologen krijg je inzicht in diverse perspectieven en machtsstructuren (van verantwoordelijkheid, of juist het gebrek daaraan) die echte verandering tegenhouden. Er is eerst begrip nodig, voordat handelingsperspectief en actie kan ontstaan.

2) Imagining - De zaak Shell laat de noodzaak voor een scenario-afdeling voor burgers zien en verbeeldt hoe dit eruit kan zien.

3) Empowering - Stemmen die nog weinig ruimte krijgen in het klimaatgesprek krijgen het podium in de voorstelling. Daarin gaan de makers verder dan mensen, ook de aarde zelf krijgt ruimte. Dit geeft nieuwe taal en nieuwe middelen om de strijd aan te gaan.

We zien de doorwerking van de dimensies terug in een analyse van zowel de kwantitatieve als kwalitatieve data. De publieksenquête die door 702 bezoekers is ingevuld laat zien dat 72% van de respondenten aangeeft zich na het zien van de voorstelling meer bewust te zijn van hoe we met de klimaatcrisis omgaan. Dit wordt onderbouwd met reacties die we kregen via mail, op sociale media of in gesprekken achteraf:

“Zeer indrukwekkend, niet bepaald hoopgevend maar wel heel verhelderend: welke partijen zijn verantwoordelijk voor de (oplossing van) het huidige nachtmerrie scenario van de klimaatcrisis? Shell? De consument? De overheid? De burger? Slachtoffer is de (niet-geacteerde) vertegenwoordiger van de toekomstige generatie. En de aarde. Zeer de moeite waard om te begrijpen waarom het hier gaat om een verantwoordelijkheids crisis.”

Alhoewel we regelmatig teruglezen dat mensen zich door de voorstelling in alle perspectieven kunnen verplaatsen en het belang voelen van echt naar elkaar luisteren, zijn er ook zeker reacties die hierdoor beter begrijpen welke machtsdynamieken echte verandering tegenhouden:

“Ja, we hebben als consument zeker een rol. En een verantwoordelijkheid. Maar zolang bedrijven als Shell zich gedragen zoals ze zich gedragen, is het moeilijk om als consument een rol van betekenis te spelen. Geld verdienen, winstmaximalisatie, schermen met je concurrentiepositie (de anderen doen het nog slechter dan ik), je verschuilen achter de macht van de aandeelhouders, etc. Er is kennelijk altijd een reden om je verantwoordelijkheid niet te nemen of af te schuiven. Inclusief je erfenis van het enorm vervuilde affakkelen van gas in het eens zo groene gebied in Nigeria.”

De verbeelding en de noodzaak voor een scenario-afdeling, waar burgers de ruimte krijgen om hun verhaal te oefenen, sloeg ook aan:

“Wat een te gekke voorstelling vanavond gezien; we worden als publiek opgeroepen, mee te gaan in het onderzoeken van de werkelijkheid: de klimaatcrisis en vanuit diverse (onze eigen?) perspectieven belicht. Ook weer zo’n vaardigheid die we met filosofie in de klas benadrukken: perspectiefwisseling. Dit alles vanuit t concept van de “Scenario-afdeling”; dat komt dan bij mij op: op school geen “vakken” meer geven maar scenario-afdelingen creëren, met elkaar als community. Teneinde de werkelijkheid te onderzoeken vanuit verschillende perspectieven. Wat een trigger/game changer.”

Het aanbieden van deze vorm, waarmee mensen zich kunnen voorbereiden op de werkelijkheid, zorgt tegelijkertijd ook voor empowerment, het biedt handvatten om met de thematiek aan

de slag te gaan en geeft munitie om het gesprek aan te gaan.

De publieksenquête laat zien dat 51% zich voornemt om het eigen gedrag aan te passen en 38% zegt zelfs actie te gaan ondernemen tegen klimaatverandering.

De zin “De toekomst is weggelegd voor diegene die zijn rol het best speelt, zijn kostuum het best draagt en zijn tekst het best kent”, heeft daarbij een grote indruk gemaakt op mensen, waar later nog veel op gereflecteerd werd.

Beste Mensen

Beste Mensen heeft vooral bijgedragen aan de eerste twee dimensies:

1) Learning - Door de geschiedenis van de klimaatbeweging te schetsen, de rondjes waarin we lopen zonder dat er veel veranderd, maakt Anoe de aard van het probleem inzichtelijk. De klimaatcrisis is geen technisch en geen economisch probleem, wij zijn het probleem.

2) Imagining - Vanuit dit bewustzijn, kunnen we ons een andere wereld voorstellen. De voorstelling nodigt mensen uit zich een voorstelling te maken van een leven gebaseerd op andere culturele waarden, en laat zien dat de keuzes die we daarin maken aan ons zijn, aan ieder van ons op een eigen manier.

Op basis van een analyse van de publieksreacties kunnen we zeggen dat de voorstelling zeker tot bepaalde inzichten heeft geleid. Het verstrijken van de tijd, het horen van de tientallen personen, vanuit alle hoeken, die zich nadrukkelijk hebben uitgesproken over deze problematiek, maakt veel los: Mensen voelden zich verward over het feit dat er al zo lang duidelijk is dat er iets moet veranderen, maar echte actie telkens uitbleef. Ook werd een aantal keer benoemd dat de tijd van praten en mooie speeches nu voorbij is, we moeten gaan handelen.

“Wat ben ik blij dat ik het toch gezien heb; de indringende directheid van jullie voorstelling. De theatrale kaalslag waarin je als publiek amper afleiding gegund wordt. Geen donderende climax. Achtergelaten met een tabula rasa dat wordt uitgegumd. En tenslotte vraag je je af voor wie je in godsnaam staat te applaudiseren.”

hoe we dit vervolg kunnen vormgeven, mogelijk in een andere vorm. We spreken o.a. met uitgeverij De Geus over een boek, maar denken ook na over een podcast.

Begin 2025 hoorden we dat we voor Beste Mensen genomineerd zijn voor de Meestervertellers prijs voor verhalende journalistiek in de categorie ‘Ervaren’. Enkele weken later werd dit nieuws nog mooier: We hebben de prijs gewonnen. Dit is een bijzondere ervaring, omdat het niet om een theaterprijs gaat. Als theatergezelschap dat zich zo nadrukkelijk inzet om buiten de gebaande paden van de culturele sector te treden, voelt dit als een bevestiging dat er ook van buiten het veld naar ons wordt gekeken.

“De voorstelling was van alles tegelijk: enerzijds maakt het me boos en gefrustreerd (vér voordat ik ben geboren was al bekend dat er een klimaatcrisis op ons afkwam- hóé kan het dat daarop zo laks is gereageerd?!, anderzijds bewapent de voorstelling me.”

Vanuit dat besef is ruimte om de wereld op een andere manier voor te gaan stellen. Het feit dat we door de eeuwen heen in bepaalde patronen zijn vastgezet en het gevoel dat systeem niet te kunnen doorbreken, kan omgedraaid worden:

Het belang van de kunsten daarin, en de verbeelding die nodig is om ons andere gedrag, andere normen en waarden aan te leren, werd meerdere keren genoemd.

Wel was er bij publiek behoefte aan een vervolg, een apotheose of catharsis, die de losgekomen emoties een plek konden geven. We denken na over

A person is seen from the chest up, silhouetted against a bright background, speaking into a microphone. Behind them is a large, glowing United Nations logo. The logo consists of a world map with latitude and longitude lines, surrounded by a laurel wreath. The scene is dimly lit, with the primary light source being the projection of the logo and the ambient light from the stage.

“We hebben juist nu
kunst nodig! Om te
doorleven en te
doorvoelen, niet alleen
rationeel de
uitdagingen bekijken.
Alleen dan komen we
tot andere
overtuigingen. En
uiteindelijk tot ander
gedrag.”

25 Spreiding

In 2024 hebben we goed gespreid over het land gespeeld. We zijn in bijna alle provincies geweest en doordat we in één jaar zowel een kleine als een grote zaal productie maakten, hebben we ook een grotere diversiteit aan theaters aan kunnen spreken. Een duidelijk gat in de verdeling is Zeeland. De provincie staat bekend als een plek waar slechts weinig gesubsidieerd theater naartoe reist en ook wij zijn er dit jaar niet geweest. Wel kijken we er juist naar om hier in de toekomst verandering in te brengen. Niet alleen zullen we komend jaar enkele onderzoeksavonden organiseren in Middelburg voor een project dat we willen maken rondom het PFAS-dossier, ook staat voor de herneming van De zaak Shell in het volgende seizoen Middelburg op de speellijst. Zo hopen we lokale binding te creëren in zowel ons onderzoek naar plaatselijke materie als door onszelf als makers artistiek te introduceren.

Het zwaartepunt op niveau van speelbeurten (in vergelijking met plaatsen) lag in de randstad, met Amsterdam (24) en Rotterdam (9) als uitschieters. Dat naast onze standplaats Rotterdam zo hoog uitvalt is goed te verklaren. Vanaf 2025 zullen we voor de meerjarenperiode die per januari ingaat een samenwerking aangaan met Theater Rotterdam. Naast dat Beste Mensen een co-productie was, hebben we ook voor De zaak Shell extra aandacht besteed om dit jaar als opmaat naar de aankomende periode te gebruiken.

"Gaaf dat zien!" Ik zou het wel van de daken willen schreeuwen.

Maar dat is ingewikkeld. Want dit stuk werd gisteravond voor het laatst gespeeld. De Zaak Shell is voorlopig niet meer te 'zien'.

En dat is echt verschrikkelijk.

Omdat [Bureau Vergezicht](#) zo kraakhelder laat zien hoe wij naar elkaar zitten kijken en ook met zijn allen aan elkaar vastzitten, als het gaat om het oplossen van grote vraagstukken zoals klimaatverandering.

Wat een super goede, mooie voorstelling was dit!! Onder de indruk van de boodschap en [hannah hoekstra](#). Van het begin tot het einde geboeid gekeken en geluisterd.

Ik hoop dat er nog meer speeldata gaan komen voor wie nog niet gezien heeft.

[Bureau Vergezicht](#) [#klimaatverandering](#) [#klimaatspeeches](#)

Beste Mensen — Bureau Vergezicht / Theater Rotterdam

[frascatitheater.nl](#)

Afgelopen zaterdag zag ik de indringende monoloog 'Beste mensen' van [Bureau Vergezicht](#), ijersterk spel van Hannah Hoekstra en geschreven door [Anoek Nuyens](#).

Deze monoloog bestaat uit een verzameling klimaatspeeches van de afgelopen 50 jaar. Geen hoopvolle voorstelling maar wel een voorstelling die inspireert. Het laat zien dat er de afgelopen 50 jaar al zoveel krachtige woorden gesproken zijn over de crisis waar we ons in bevinden. Maar met alleen woorden komen we er (klaarblijkelijk) niet. Daarom zijn we bij [Pakhuis de Zwijger](#) keer op keer op zoek naar hoe het dan wél anders kan.

De voorstelling begon bij de Club van Rome die al in 1972 publiceerde over 'Grenzen aan de groei'. Over een toekomst voorbij de groei gaan we volgende week ook weer met elkaar in gesprek.

"Mijn vriendin heeft 14 jaar geleden hersenletsel opgelopen en is sindsdien niet meer naar theater kunnen gaan. Afgelopen donderdag zijn we in Ede naar De zaak Shell geweest, een experiment. Het was zwaar, harde muziek, volle zaal en overprikkeling. Anja heeft maar de helft meegekregen. Maar we vonden de voorstelling allebei fantastisch. Heb al een tekstboek besteld, maar lezen is ook lastig voor haar. Luisterboeken zijn er niet. Hebben jullie misschien een MP3 bestand van de hele voorstelling, dan zou ze die kunnen terugluisteren in stukken."

"Echt bewondering voor jullie en ook zo trots, want jullie kiezen ervoor om iets te maken wat gelaagd (en naakt tegelijk) is ipv een karikatuur van de hoop/wanhoop. Echt moeilijk om goed te doen en het is jullie gelukt! 🙌 done"

"Yesterday I joined the annual conference of [Jong Management VNO-NCW](#), the employers association I have the privilege of being an honorary member of. The theme was Fast Forward 2050 and [Kadir Van Lohuizen](#) provided literally food for thought around the same question that was at the heart of an amazing play De zaak Shell we saw earlier this week by [Bureau Vergezicht](#).

The question: 'How can we contribute in practice to a more sustainable world'. At [Include Industries](#) we challenge our companies to keep this question in mind when developing their long term business plans. At home I try but struggle to keep this question in mind when making choices as a consumer. I'm optimistic because of the apparent awareness about this important question that can only be answered when we all play our part. What is yours?"

BESTUURSVERSLAG

28 Bestuur

Bestuur

Het bestuur kwam in 2024 vier keer bij elkaar op 14 februari, 8 april, 12 september en 21 november. De samenstelling is dit jaar op meerdere fronten gewijzigd. Joachim Fleury die voorzitter was, droeg op 15 februari 2024 het stokje over aan Hendrik Jan Biemond. De reden hiervoor was dat Joachim vanuit zijn organisatie Sismo Bureau Vergezicht ging adviseren op het gebied van internationalisering. Ook Deniz Karaman trad op 15 februari toe tot het bestuur. Beiden nieuwe leden brengen een eigen netwerk en expertise binnen. Hendrik Jan komt uit de advocatuur/rechtspraak en heeft een groot netwerk binnen het bedrijfsleven. Ook was hij actief als politicus bij de PvdA. Deniz werkt op het gebied van sociale veiligheid en welzijn bij de fractie van Groenlinks-PvdA. Hij is ook gecertificeerd vertrouwenspersoon en heeft veel kennis op het gebied van diversiteit en inclusie. Eerder was hij actief in de politiek als raadslid van GroenLinks.

In het najaar van 2024 besloot Nicole van Vessum te stoppen, vanwege privéomstandigheden. Het bestuur bestond voor de rest van het jaar nog uit drie leden.

Bureau Vergezicht hanteert het Bestuur+Directie model. Daarbij heeft het bestuur vooral een toezichthoudende rol, maar is meer op inhoud betrokken dan een Raad van Toezicht. In 2024 begonnen we met een onderzoek naar overstap naar een Raad van Toezicht model. Hier gaan we in 2025 mee verder en we zullen dan beslissen wat het beste past.

Het bestuur bestond eind 2024 uit:

Hendrik Jan Biemond • Voorzitter

Voorzitter Hendrik Jan is advocaat en was jarenlang partner bij Allen&Overy. Hij zit in de Raad van Toezicht van het Holland Festival en is oud-gemeenteraadslid voor de PvdA. Hendrik Jan is raadsheer-plaatsvervanger bij het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden en adviseur van de raad van bestuur van Pon Holdings. Op 1 september 2024 werd hij benoemd tot commissaris van De Nederlandse Bank.

Benoeming: 15-02-2024

Termijn: 1e

Uiterste datum van aftreden: 15-02-2030

Mark Fuchs • Penningmeester

Penningmeester Mark is financieringsspecialist bij Van Lanschot en daarnaast penningmeester in de besturen van o.a. Boogaerdt/VanderSchoot en Dansersfonds '79 en Theater na de Dam. Daarnaast is hij penningmeester in de RvT van Paradiso Melkweg Productiehuis.

Benoeming: 23-06-2021

Termijn: 2e

Uiterste datum van aftreden: 23-06-2027

Deniz Karaman - Bestuurslid

Deniz is adviseur welzijn, cultuur en organisatie en intern vertrouwenspersoon voor de Tweede Kamerfractie van GroenLinks-PvdA. Hiervoor was hij politiek adviseur en aanspreekpunt Diversiteit en Inclusie bij de fractie. Daarvoor was hij actief als gemeenteraadslid voor GroenLinks en gaf hij lessen in gender, consent en seksualiteit voor Sexmatters.

Benoeming: 15-02-2024

Termijn: 1e

Uiterste datum van aftreden: 15-02-2030

29 Bestuur

Directie

De directie is ongewijzigd en bestaat uit de een artistiek directeur en een zakelijk directeur. De directieleden functioneren nevensgeschikt met ieder een eigen takenpakket en verantwoordelijkheden, gebaseerd op delegatie door het bestuur. Gezamenlijk zijn de directieleden verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken, vastgelegd in een directiereglement.

Anoek Nuyens • Artistiek directeur
Nevenfuncties: Geen.

Lene Grooten • Zakelijk directeur
Nevenfuncties:

- Penningmeester Amsterdams netwerk Ervaringdeskundigen
- Bestuurslid Sociaal Fonds Podiumkunsten (tot halverwege 2024)
- Trainer Fair Practice Code Kunsten '92

Zakelijke ontwikkeling

De afgelopen jaren hebben we zonder meerjarensubsidie een vliegende start kunnen maken door bijdragen van het VSBfonds, Diorapthe, VriendenLoterij Fonds en een tweejarige bijdrage voor 2023 en 2024 voor het opbouwen van onze organisatie van het Gieskes-Strijbis Fonds. Daarbovenop kwamen een internationale promotiesubsidie van het Fonds Podiumkunsten en een tweejarige toekenning binnen het programma Innovatielabs. Zo is onze organisatie binnen drie jaar uitgegroeid van een beginnend gezelschap zonder vaste structuur tot een middelgroot gezelschap met behalve een zakelijk en artistiek leider in loondienst, een vaste dramaturg, productie leider en communicatiemedewerker.

In 2024 waren we full swing en konden we drie mensen in loondienst nemen die eerder als zzp'er werkten, mede met steun van de Oog voor Impuls regeling van Platform ACCT.

De fondsenwerving was in 2024 zeer geslaagd met bijdragen van het Cultuurfonds en Fonds Podiumkunsten voor De zaak Shell en VSBFonds, VriendenLoterij Fonds, Fonds 21 en Amsterdams Fonds voor de Kunst voor Beste Mensen.

Voor De zaak Shell sloten we een lening af bij het Blockbusterfonds voor extra marketingbudget. De voorwaarden van dit fonds zijn zo dat je met extra kaartverkoop deze lening dan terug kan verdienen, gebaseerd op een prognose die je aan het begin maakt. Door het overweldigende succes, konden we na de tournee de lening volledig terugbetalen.

Door de steun van Gieskes-Strijbis voor het opbouwen van de organisatie, konden we ook uitbreiden in ruimte en een tweede kantoor huren in de Tolhuistuin. Ook huurden we een zakelijk assistent en controller in bij en via OZCAR, ons boekhoudkantoor, om ons te helpen de zakelijke administratie verder uit te bouwen.

Theater Rotterdam coproduceerde Beste Mensen met een bijdrage van 90.000 euro en door het betalen van twee maanden in uren van Erik Whien. Met hen zullen we de samenwerking voortzetten door ieder jaar een coproductie te maken. Ook hebben we Erik Whien gezamenlijk in dienst genomen, zie bij organisatie.

30 Jaarcijfers

	2023	2024
Materiële vaste activa	-	6.593
TOTAAL VASTE ACTIVA	0	6.593
Vorderingen	26.424	110.055
Liquide middelen	249.504	224.721
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	275.928	334.776
TOTAAL ACTIVA	275.928	341.370
Algemene reserve	13.017	33.862
Bestemmingsreserve	-	75.000
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	13.017	108.862
Kortlopende schulden	262.911	232.508
TOTAAL PASSIVA	275.928	341.370

Exploitatieresultaat, toelichting verloop jaarrekening 2024 en financiële positie

De huidige financiële positie is stabiel en de verwachting is dat deze de komende tijd ook stabiel blijft en we blijven groeien. We sluiten 2024 af met een onverwacht resultaat van +€95.845. Hierdoor gaan we met meer vet op de botten dan verwacht de meerjarige periode in.

Dit resultaat is ontstaan door de publieksinkomsten van De Zaak Shell en de bijdragen van Oog voor Impuls als tegemoetkoming in de personele lasten. De baten uit fondsenwerving van Innovatielabs (Ministerie van OCW belegd bij het Stimuleringsfonds) en Gieskes-Strijbis Fonds waren eind 2024 nog niet uitgeput. In overleg met beide fondsen hebben we een plan gemaakt voor welke doelen we nog uitgaven kunnen doen tot het moment van afrekenen in 2025. De inkomsten uit fondsenwerving komen in de jaarrekening dus wat lager uit dan begroot, maar worden over meer jaren uitgesmeerd.

Gezien het positieve resultaat in deze jaarrekening is er advies ingewonnen over of vennootschapsbelasting mogelijk verschuldigd kan zijn. Gezien de specifieke aftrekposten die gelden zoals bestedingsreserves, is de verwachting dat er geen vennootschapsbelasting verschuldigd zal zijn. Daarnaast hebben we in overleg met onze toekomstige accountant besloten tot een aantal bestemmingsreserves, zie bij balans voor de uitsplitsing van deze reserves.

De afrekeningen van De Zaak Shell zijn in december verstuurd naar Het Cultuurfonds en Fonds Podiumkunsten. Het zou kunnen dat er vanwege het grote positieve resultaat iets van hun bijdrage terugbetaald moet worden, dat kan dan uit de reserves.

Overall zie je aan de jaarrekening dat we in 2024 vol in de uitvoering zaten. Daardoor zijn de kosten voor voorbereiding lager uitgevallen dan begroot. We hebben niet alle uitgaven binnen de projecten Innovatielabs en Gieskes-Strijbis in 2024 gemaakt en hierdoor zijn de totale kosten lager dan begroot. In overleg hebben we deze projecten uit kunnen stellen tot halverwege 2025. We zien dat de kosten voor voorbereiding en uitvoering personeel hoger liggen begroot en de materiële kosten lager zijn dan begroot. Dat is ook logisch gezien de volle opbouw en uitvoeringsfase waarin we in 2024 zaten, daarin is menskracht essentieel geweest.

32 Financiën

Balans

Vanwege het resultaat kunnen er drie bestemmingsreserves worden ingesteld:

HR/Werknemers	Continuïteit/Weerbaarheid	Techniek/Inventaris
30.000	30.000	15.000

Met deze reserves kunnen we risico's afdekken van onze snelle groei en het zoveel mogelijk in loondienst nemen van mensen. Ook kunnen we eventueel tegenvallende donaties/toekenningen van private fondsen in de toekomst opvangen. De laatste reserve is specifiek bedoeld voor het aanschaffen van inventaris voor onze techniek waardoor we een aantal zaken zelf in huis hebben.

De algemene reserve is ten opzichte van 2023 gestegen van €13.017 naar €33.862.

De komende jaren zullen we deze algemene reserve verder opbouwen naar ongeveer 10% van de omzet aan weerstandsvermogen.

Vooruitzicht & continuïteit 2025

In 2024 werden de meerjarenaanvragen voor 2025-2028 ingediend. Bureau Vergezicht kreeg zowel van het Fonds Podiumkunsten als van het Amsterdams Fonds voor de Kunst een toekenning. Inclusief inflatie en Fair Pay toelage is het bedrag van FPK per jaar voor 2025-2028 €570.625 euro. Van het AFK ontvangen we jaarlijks €127.250 euro. Hiermee hebben we een goede vaste basis om onze plannen te gaan verwezenlijken. Aan de matchingseis van het FPK denken we goed te kunnen voldoen gezien de publieksinkomsten in 2024 en de gerealiseerde inkomsten uit fondsenwerving de afgelopen jaren.

Een andere ontwikkeling die impact heeft op de continuïteit van de organisatie is de voortdurende inflatie, gecombineerd met prijscompensatie in de lonen. De lonen stegen in 2024 hard en de indexatie van de subsidies blijft daar vaak op achter. Op de lange termijn heeft dit een negatieve impact op ons producerend vermogen. Echter zijn we voorstander ervan dat de lonen in onze sector evenredig meestijgen met inflatie. Dit vanwege de concurrentiepositie van de sector en vanuit het kader van Fair Pay. Zakelijk leider Lene Grooten zat de afgelopen twee jaar in de werkgeversdelegatie van de NAPK om over de CAO te onderhandelen. Voor 2025 is de afgesproken stijging 3,5 %.

33 Organisatie

Organisatie

De zakelijke directie wordt gedaan door Lene Grooten. Het zakelijk team bestond in 2024 uit zakelijk assistent Anastasiia Butyrina en financieel controller Arjen Pais.

Het artistieke team bestond in 2024 naast artistiek leider Aniek Nuyens, uit Erik Whien en Rebekka de Wit en dramaturg Goya van den Berg. Aniek is als artistiek leider in dienst van het gezelschap. Rebekka is schrijver en maker. Erik is vaste huisregisseur. Naast zijn werkzaamheden binnen dit gezelschap blijft hij bij Theater Rotterdam repertoire voorstellingen en boekbewerkingen maken.

Het uitvoerende team bestond in 2024 uit productieleader Annekoos Logtenberg, technisch producent John Thijssen, marketeers Dieke van der Spek, Dagmar Bokma en Leonie Poot. Projectleider van Niet voor de Bühne waren Bernadette Kuiper en Vera Born.

Erik Whien is in 2024 loondienst bij Bureau Vergezicht gekomen. Wij zullen hem steeds de helft van het jaar detacheren aan Theater Rotterdam. Zo delen we de kosten van zijn dienstverband en heeft hij een jaar rond inkomen verzekerd. In 2024 kwam verder ook zakelijk leider Lene Grooten en artistiek leider Aniek Nuyens in loondienst.

34 Organisatie

Huisvesting

We zijn gevestigd in het Poortgebouw van de Tolhuistuin, samen met veel andere organisaties binnen de sector. Eind 2024 hebben we een extra kantoor in dit pand erbij kunnen huren, waardoor we wat extra ruimte hebben voor onze groeiende organisatie.

Verzekeringen

Bureau Vergezicht heeft een bestuursaansprakelijkheids-verzekering en een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering. Daarnaast is er een verzuimverzekering bij Nationale Nederlanden. In 2025 zullen we een inboedelverzekering toevoegen aan het pakket.

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen

Het bestuur ontvangt geen vergoeding of vacatiegeld. De directie is ingeschaald in de CAO Theater en Dans. Het personeel volgt CAO Theater & Dans.

Samenwerkingen

Naast de eerdergenoemde samenwerking met Theater Rotterdam, werken we voor de verkoop samen met Theaterbureau De Mannen. Zij doen de verkoop van onze voorstellingen en kunnen voor ons onderhandelen in garantiesommen.

Sociale Veiligheid

We begonnen 2024 met onze vertrouwenspersoon Mette Raaphorst die al snel directeur van Mores werd. Lene en Aniek hadden met haar een gesprek over sociale veiligheid en het werken met zzp'ers. Karlijn Mofers volgde Mette op en was meteen zeer betrokken. Met haar namen we ons protocol ongewenst gedrag door en ze was aanwezig bij de eerste lezing van Beste Mensen en bezocht de voorstellingen. In haar verslag van 2024 staat dat er bij haar geen signalen of meldingen zijn binnengekomen.

Meer dan groen produceren

Duurzaamheid is een kernwaarde in onze werkwijze. Het maken van verhalen over klimaat vraagt tijd, toewijding en diepgravend onderzoek. Iedere voorstelling en tekst kent een lange onderzoeksperiode die maanden of zelfs jaren kan duren. Wanneer een onderzoek zich ontwikkelt tot een verhaal of inzicht, delen we dit tijdens publieke onderzoeksavonden.

We bouwen duurzame relaties op met betrokken partners en vermijden een extractieve praktijk waarin korte productieperiodes leiden tot eenmalig engagement. Onze duurzaamheidsprincipes omvatten onder andere plantaardig eten en niet vliegen. In tegenstelling tot de gangbare praktijk binnen de sector, waarbij vliegen voor werk vaak als noodzakelijk wordt gezien, kiezen wij bewust voor alternatieve manieren om internationaal verbonden te blijven. Bij het plannen van tournees houden we rekening met reisbewegingen, transport en kleine teams. Daarnaast werken we samen met een veganistische cateraar, zodat ons team voedzame maaltijden mee kan nemen.

Jaarreflectie Duurzaamheid

In 2024 hebben we een eerste stap gezet naar een structurele implementatie van het Theatre Green Book. Dit protocol helpt ons om duurzamer te werken door materialen te hergebruiken, te lenen en te (ver)huren in samenwerking met gezelschappen zoals Theater Rotterdam, De Nwe Tijd en Frascati. Bij nieuwe aankopen letten we op levenscyclus en herbruikbaarheid. Met behulp van het Theatre Green Book analyseren we onze producties en zoeken we continu naar verbeterpunten. Daarnaast zijn we aangesloten bij de Milieubarometer om over 2024 een nulmeting van onze CO2-voetafdruk te doen, waarmee we onze duurzaamheidsinspanningen effectiever kunnen monitoren en rapporteren. We onderschrijven het statement ‘Te zijn of niet te zijn’, dat naadloos aansluit bij onze werkwijze.

In het maken van Beste Mensen, hebben we ervaren dat we nog onvoldoende tijd hebben gehad om het Theatre Green Book optimaal te implementeren. We zetten een aantal goede stappen (catering, treinreizen, duurzaam drukken en hergebruik van decor), maar merkten dat we nog te weinig tijd hadden om het in alles mee te nemen en echt als prioriteit te stellen. Dankzij de meerjarige subsidie kunnen we dit in toekomstige producties verder uitbouwen. We volgen webinars en gaan in een vroeg stadium in gesprek met ontwerpers over hoe we duurzamer kunnen werken. Elektrisch touren blijft een speerpunt; hierover spreken we met andere gezelschappen, waaronder Jakop Ahlbom Company, die hier waardevolle inzichten in heeft gedeeld. Onze ambitie is om duurzaamheid niet slechts als principe te hanteren, maar als een structureel en meetbaar onderdeel van ons artistieke proces.

36 Speelbeurten en bezoekersaantallen

Datum	Activiteit	Locatie	Stad	Aantal bezoekers
25-01-2024	Niet voor de Bühne: The Gardeners	Vondelkerk	Amsterdam	150
01-03-2024	Niet voor de Bühne: LinC	Louis Hartloop Complex	Utrecht	100
12-04-2024	Niet voor de Bühne: Milieudefensie	Arminiuskerk	Rotterdam	400
16-04-2024	Niet voor de Bühne: NAPK	Tolhuistuin	Amsterdam	100
23-04-2024	Niet voor de Bühne: Plant FWD	Theater Amsterdam	Amsterdam	400
16-09-2024	Niet voor de Bühne: Dioraphte	Het Prentenkabinet	Leiden	20
20-09-2024	De zaak Shell	Rotterdamse Schouwburg	Rotterdam	839
21-09-2024	De zaak Shell	Rotterdamse Schouwburg	Rotterdam	848
22-09-2024	De zaak Shell	Theater aan de Parade	s-Hertogenbosch	866
26-09-2024	De zaak Shell	Deventer Schouwburg	Deventer	763
28-09-2024	De zaak Shell	Stadsschouwburg Amsterdam	Amsterdam	732
29-09-2024	De zaak Shell	Stadsschouwburg Amsterdam	Amsterdam	726
29-09-2024	De zaak Shell	Stadsschouwburg Amsterdam	Amsterdam	730
01-10-2024	De zaak Shell	Odeon Theater	Zwolle	452
02-10-2024	De zaak Shell	Stadsschouwburg Nijmegen	Nijmegen	914
03-10-2024	De zaak Shell	Stadsschouwburg Haarlem	Haarlem	661
04-10-2024	De zaak Shell	Theater de Veste	Delft	503
09-10-2024	De zaak Shell	Theaters Tilburg	Tilburg	836
10-10-2024	De zaak Shell	Theater Junushoff	Wageningen	685
11-10-2024	De zaak Shell	Stadsschouwburg Groningen	Groningen	686
12-10-2024	De zaak Shell	Schouwburg Ogterop	Meppel	482
16-10-2024	De zaak Shell	Stadsschouwburg Utrecht	Utrecht	841
17-10-2024	De zaak Shell	Theater Orpheus	Apeldoorn	682
18-10-2024	De zaak Shell	Leidse Schouwburg	Leiden	518
19-10-2024	De zaak Shell	Stadsschouwburg De Harmonie	Leeuwarden	415
22-10-2024	De zaak Shell	Stadsschouwburg Nijmegen	Nijmegen	932
23-10-2024	De zaak Shell	Theater De Lievekamp	Oss	651
24-10-2024	De zaak Shell	Theater Heerlen	Heerlen	370
25-10-2024	De zaak Shell	Goudse Schouwburg	Gouda	801
26-10-2024	De zaak Shell	De Flint	Amersfoort	768

37 Speelbeurten en bezoekersaantallen

Datum	Activiteit	Locatie	Stad	Aantal bezoekers
27-10-2024	Niet voor de Bühne: Brainwash Festival	Melkweg	Amsterdam	350
28-10-2024	De zaak Shell	Stadsschouwburg Haarlem	Haarlem	660
8-11-2024	Niet voor de Bühne: Film for Future	Eye Filmmuseum	Amsterdam	200
12-11-2024	Beste Mensen	Frascati	Amsterdam	94
13-11-2024	Beste Mensen	Frascati	Amsterdam	93
14-11-2024	Niet voor de Bühne: OCW Klimaatweek	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	Den Haag	40
14-11-2024	Beste Mensen	Frascati	Amsterdam	184
15-11-2024	Beste Mensen	Frascati	Amsterdam	187
16-11-2024	Beste Mensen	Frascati	Amsterdam	187
19-11-2024	Beste Mensen	Schouwburg Odeon	Zwolle	116
20-11-2024	Niet voor de Bühne: Top van Onderop	Spant!	Bussum	800
21-11-2024	Beste Mensen	Parktheater	Eindhoven	155
22-11-2024	Beste Mensen	Theater De Vest	Alkmaar	180
23-11-2024	Niet voor de Bühne: Erasmusprijs	Rode Hoed	Amsterdam	450
25-11-2024	Niet voor de Bühne: Gemeente Amsterdam	Tobacco Theater	Amsterdam	200
28-11-2024	Beste Mensen	LUX Theater	Nijmegen	173
29-11-2024	Beste Mensen	Podium Hoge Woerd	Utrecht	180
30-11-2024	Beste Mensen	MIMIK	Deventer	178
4-12-2024	Beste Mensen	TR8	Rotterdam	229
5-12-2024	Beste Mensen	TR8	Rotterdam	216
6-12-2024	Beste Mensen	TR8	Rotterdam	214
7-12-2024	Beste Mensen	TR8	Rotterdam	157
10-12-2024	Beste Mensen	De Schuur	Haarlem	278
11-12-2024	Beste Mensen	Theater aan het Vrijthof	Maastricht	113
12-12-2024	Beste Mensen	Schouwburg Amstelveen	Amstelveen	190
14-12-2024	Beste Mensen	Schouwburg De Lawei	Drachten	118
17-12-2024	Beste Mensen	Theater De Kikker	Utrecht	173
18-12-2024	Beste Mensen	Theater De Kikker	Utrecht	174
19-12-2024	Beste Mensen	Theater De Lieve Vrouw	Amersfoort	171
20-12-2024	Beste Mensen	Theater De Lieve Vrouw	Amersfoort	172

CODES

39 Fair Practice Code

Startpositie

De Fair Practice Code zit in het DNA van ons denken en doen, mede omdat Anoek in 2015 een van de initiatiefnemers van de code was en Lene trainer is voor de code. Voor ons als gezelschap is het van groot belang dat we niet alleen focussen op Fair pay, maar juist ook op de andere waarden uit die code die weleens vergeten worden. De uitdagingen van deze tijd los je namelijk niet alleen op met een eerlijk salaris, maar vragen om een intersectionele aanpak. Omdat we met een klein team alles aan het opzetten waren en veel losse fondsen hadden aangetrokken, wilden we waken voor burn-outs en uitval.

Activiteiten 2024

- We hebben de capaciteit en belastbaarheid van de organisatie vergroot door de uren zakelijke en artistieke leiding uit te bouwen naar een realistisch niveau, een dramaturg in loondienst te nemen en een uitvoerend producent en een communicatiemedewerker aan te stellen.
- We hebben ons, meteen toen het kon, vrijwillig aangesloten bij de NAPK en daarmee de CAO, het pensioenfonds Zorg & Welzijn en het Sociaal Fonds Podiumkunsten.
- Zakelijk leider Lene Grooten maakte deel uit van de werkgevers delegatie vanuit NAPK om te onderhandelen over de CAO 2025.
- We hebben een externe vertrouwenspersoon aangesteld, (eerst Mette Raaphorst maar die werd directeur van Mores) Karlijn Mofers, die de sector goed kent. Daarnaast hebben we ook een gedragscode opgesteld. We kiezen er bewust voor om geen interne vertrouwenspersoon te hebben, omdat we een te kleine organisatie zijn.
- Omdat we de afgelopen jaren afhankelijk waren van projectsubsidies, werkten in 2024 nog veel zzp'ers. Om hier verandering in te brengen hebben we in 2024 drie zzp'ers in dienst genomen met De Zekere Zaak Regeling: Anoek Nuyens, Lene Grooten en Erik Whien. Voor Erik Whien geldt dat we hem samen met Theater Rotterdam in dienst genomen hebben, zodat we hem een jaar rond salaris kunnen bieden in plaats van periodes in de ww.
- Ook op het gebied van acteurs hebben we de eerste stappen naar loondienst gezet. Actrices Margo Verhoeven en Hannah Hoekstra werkten in loondienst. Voor Margo ging het om een kort contract met weinig dagen, dit hebben we opgeplust naar een maandcontract.
- Als we twee keer op een dag speelden, betaalden we 150% uit op een dag.
- Daarnaast wijzen we onze zzp'ers actief op regelingen als werktuig PPO, Oog voor Impuls en we stimuleren hen zich te verzekeren tegen arbeidsongeschiktheid en voorzieningen te treffen voor hun pensioen.

40 Fair Practice Code

Eindstand 2024 en plannen komende jaren

Eind 2024 hadden we vier mensen in loondienst en we hebben onze vertrouwenspersoon op meerdere momenten aan het team voorgesteld. Het protocol is in grote lijnen af en we hebben actief het gesprek met zzp'ers gevoerd over de toekomst. In onze meerjarenaanvraag hebben we de volgende doelen en acties geformuleerd voor de komende jaren:

Beoogde resultaten:

- We hebben tenminste 30% minder contracten op zzp-basis.
- We hebben een HR cyclus, waarin we in de juiste frequentie met onze medewerkers en opdrachtnemers praten over hoe het met ze gaat en welke ontwikkeling zij voor zichzelf zien.
- Onze zzp'ers zijn goed op de hoogte van de nieuwe wetgeving en actuele regelingen.
- We hebben ons verder verdiept in nieuwe ideeën over goed werkgeverschap en deze waar mogelijk geïmplementeerd, vooral op het thema duurzame inzetbaarheid. Zo blijkt uit onderzoek dat een vierdaagse werkweek (waarin de inkomsten gelijk blijven aan fulltime) niet tot minder productiviteit leidt en tot gelukkigere werknemers en meer emancipatie. Zie link: <https://www.4dayweek.com/>
- We minimaliseren onbetaald meerwerk door realistischer te begroten.

Acties:

- We gaan in gesprek met onze zzp'ers over loondienst en mogelijkheden, o.a. met hulp van de regeling Zekere Zaak van Platform ACCT.
- Met onze vertrouwenspersoon gaan we bij elk nieuw maakproces het gesprek aan over hoe we met elkaar willen werken.
- We zetten de expertise in van een HR specialist en eventueel organiseren we dit met andere gezelschappen.
- Wij volgen de regelgeving en mogelijkheden op de voet en sluiten ons aan bij het HR platform van Platform ACCT (Digipacct). Bij ieder contract sluiten we een lijstje bij met actuele regelingen.
- We vragen de NAPK verdieping te organiseren op het thema duurzame inzetbaarheid, eventueel in de vorm van digitale bijeenkomsten.
- Bij het opstellen van begrotingen vragen we actief aan zzp'ers om mee te denken over het aantal benodigde uren. Na elke uitgevoerde opdracht brengen we het daadwerkelijk aantal gemaakte uren in kaart.

41 Code Diversiteit en Inclusie

Startpositie

Een belangrijke opvatting die ten grondslag ligt aan dit gezelschap en het werk dat we maken, is dat de klimaatcrisis voortkomt uit koloniale denkbeelden en structuren. Hoewel het voor ons vanzelfsprekend is, merken we dat het bij publiek op nogal wat weerstand stuit. ‘Waarom haal je dat er nou bij’, verzuchtte iemand na het zien van de voorstelling Tata, ‘houd het gewoon bij klimaat.’ Die opmerking bevestigt het stigma dat klimaat alleen maar gaat over smeltende ijskappen en extreme hitte en kolonialisme iets is uit het verleden. We willen onze toeschouwers bewust maken van het feit dat de twee verbonden zijn met elkaar en zo een inclusiever verhaal vertellen.

Dat gaat verder dan de analyse dat ons koloniale verleden uiteindelijk heeft geleid tot de huidige klimaatcrisis. We willen ook duidelijk maken dat de structuren en denkbeelden van toen nog steeds doorwerken in onze huidige cultuur, vaak zonder dat we ons daar bewust van zijn. Zolang die structuren doorwerken en de natuur vooral als bron van grondstoffen voor eigen gewin blijven zien, zullen we er niet in slagen om fundamentele stappen te zetten

naar een andere toekomst. Of, zoals David Van Reybrouck het in zijn Huizingalezing verwoordt: “Wij gedragen ons als de kolonisatoren van de toekomstige generaties. We ontnemen ze hun vrijheid, hun gezondheid, misschien zelfs hun leven – net zoals koloniale in het verleden deden.”

Een belangrijk streven voor de komende jaren is om niet alleen publiek mee te nemen in deze opvatting, maar ook collega’s uit de kunst- en cultuursector meer bewust te maken in de hoop dat ze hun verhalen erop gaan aanpassen. Kunstwerken en verhalen hebben een transformatieve kracht en we hopen dat kunstenaars en met name verhalenvertellers zich meer dan ze al doen beseffen dat ze de wereld niet alleen beschrijven, maar óók vóorschrijven.

Als het gaat om de mensen in het artistieke team en op de vloer: deze zijn divers op meerdere assen. De toevoeging van nieuwe bestuursleden in 2024 maakt ook ons bestuur diverser. Echter achter de schermen, in onze vaste organisatie, is nog veel te winnen. Het vaste team op kantoor is bijvoorbeeld wel divers als het gaat om

queerness en leeftijd, maar qua genderbalans en culturele diversiteit missen we perspectieven. Het is een valkuil om als organisatie in opbouw structuren te kopiëren omdat ze uitgaan van een norm die cis-hetero, wit, mannelijk, neurotypisch en able-bodied, dus hier willen we extra op letten.

Activiteiten 2024

- We deden publieksonderzoek bij De zaak Shell en vroegen data van theaters op van Beste Mensen. Hieruit blijkt dat een aanzienlijk percentage bestaat uit nieuwe bezoekers van een relatief jonge leeftijd.
- In 2024 hebben we ons bestuur uitgebreid met twee nieuwe leden, waardoor de samenstelling diverser werd.

42 Code Diversiteit en Inclusie

Eindstand 2024 en plannen komende jaren

We hebben stappen gezet, maar we zagen ook dat het als projectgefinancierd gezelschap lastig is om duurzame stappen te zetten. In onze meerjarenplannen hebben we de volgende resultaten en acties omschreven voor de vier kernaspecten waarop dit binnen de sector wordt beoordeeld:

Beoogde resultaten publiek:

- Vanuit de Code Diversiteit & Inclusie bezien, kan ons publiek diverser worden op de assen opleidingsniveau, leeftijd en culturele diversiteit. Qua inclusiviteit bereiken we best wat mensen die van nature niet naar het theater komen. Momenteel komen deze mensen buiten het theater met ons werk in aanraking. Voor hen willen we de drempel naar het theater verlagen. We werken de komende jaren om ervoor te zorgen dat ook andere groepen zich welkom voelen in onze voorstellingen. Hiervoor zullen we echter keuzes moeten maken, omdat we denken dat het onrealistisch is om alles tegelijk te kunnen en dit overigens zou kunnen werken als het gaat om echte verandering in de samenstelling van ons publiek op de lange termijn.
- We hebben de doelgroep die naar ons komt kijken buiten het theater in een CRM vastgelegd en het aandeel dat daarna ons werk in het theater bezocht vergroot.
- We hebben beter in kaart welke doelgroepen wel 'bewust zijn, maar nog niet bezig': mensen die niet langs de snelweg staan bij XR acties, maar die wel voelen dat de klimaatcrisis ons bedreigt en die zoeken naar meer kennis, perspectieven, handvatten en gesprek.
- Meer jonge mensen uit de groep 'De nieuwsgierige toekomstgrijpers' en 'De startende cultuurspeurders'. (zie culturele doelgroepenmodel)
- Meer mensen uit de antiracisembeweging in ons publiek.

Beoogde resultaten partners:

- We hebben in elk project een verbinding gemaakt met (lokale) partners die een brug vormen naar de mensen over wie het project gaat door gelijkwaardig samen te werken met een lokale partij.
- We hebben met deze lokale spelers per project uitgezocht wat er nodig is om toegankelijk te zijn voor een breed publiek.
- Onze samenwerking met NGO's is verder verstevigd en we hebben hun netwerken nog verder kunnen aanboren zowel inhoudelijk als in publiek.

Beoogde resultaten programma:

- Meer bewustwording bij collega's en de manier waarop zij kunnen bijdragen aan verhalen die de cultuuromslag aanjagen.
- Bewustwording creëren dat non-humane zaken ook een volwaardige stem moeten krijgen.
- We hebben in ons werk plaatsgemaakt voor het perspectief dat kolonialisme en klimaat onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

Beoogde resultaten personeel:

- We hebben ons geschoold op gebied van bias, inclusief werken en taalgebruik en reflecteren elk half jaar op onszelf. We vragen actief aan verschillende mensen die ons van de buitenkant bezien, wat hen opvalt aan onze organisatie en werkwijze.
- Onze organisatie is achter de schermen meer een afspiegeling van de maatschappij en de verschillen versterken onze organisatie.
- We toetsen ons HR beleid aan de nieuwste inzichten op het gebied van diversiteit en inclusie. We hebben bijvoorbeeld beter afgestemd beleid op feestdagen die niet binnen de reguliere vieringen vallen.

43 Code Diversiteit en Inclusie

Acties:

- De komende jaren zullen we bij elke voorstelling publieksonderzoek doen om zo een nog scherper beeld te krijgen van de samenstelling van ons publiek.
- We houden producties lang op het repertoire.
- We trekken op met onze vaste coproducent Theater Rotterdam in het bereiken van nieuwe doelgroepen en het delen van publieksdata.
- In onze samenwerking met Theaterproductiehuis Zeeland en ons onderzoek naar het Caribisch gebied, werken we actief samen met mensen die thuis zijn in die regio. Via hun netwerken, bouwen wij ons netwerk verder uit.
- Aan de hand van onze impactstrategie bepalen we hoe we met partnerschappen omgaan. Dragen samenwerkingsverbanden bij aan learning, ook voor onszelf, over machtsverhoudingen? Spelen relaties een rol bij empowerment en hoe dan?
- We hebben drie feedbackmomenten per jaar met het kernteam en vaste medewerkers om te reflecteren op onszelf en de bestaande cultuur binnen het gezelschap.
- Bij vacatures laten we ons adviseren hoe en waar we het beste kunnen werven, bijvoorbeeld samen met Binoq Atana.

45 Code Cultural Governance

Startpositie

De code is geïmplementeerd binnen de organisatie en wordt, met in achtneming van ons bestuursmodel toegepast. Werken met publiek geld betekent een verantwoordelijkheid om goed met dit geld om te gaan, goed met mensen om te gaan en transparant te zijn. De Code Cultural Governance heeft een heel sterke link met de Fair Practice Code en wij vinden het heel belangrijk om deze code te volgen. Het doel van onze stichting in de statuten is: het ontwikkelen en produceren van voorstellingen, verhalen en nieuwe narratieven rondom klimaatverandering, posthumanisme en de toekomst van onze aarde en voorts het verrichten van al wat hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Om deze doelen te verwezenlijken is het directie-bestuur model voor ons op dit moment het beste model en we kunnen goed uit de voeten met de code die is opgesteld specifiek voor dit model. Het bestuur ontvangt geen vergoeding of vacatiegeld. We hebben gekozen voor een afwijkende zittingstermijn van bestuursleden van drie keer twee jaar omdat we in een organisatie in opbouw goed willen kijken welke expertise we nodig hebben in ons bestuur.

Activiteiten 2024

- We hebben twee nieuwe bestuursleden geworven omdat de voorzitter het bestuur verliet. Hierin hebben we expliciet gezocht naar mensen van buiten de sector. Het bestuur van Bureau Vergezicht bestaat uit Hendrik Jan Biemond (voorzitter), Mark Fuchs (penningmeester) en Deniz Karaman.
- Het afgelopen jaar hebben we veel gesproken over de Code Cultural Governance omdat we in een fase van opbouw zaten. We hebben mede voor de meerjarenaanvragen de reglementen en machtigingen herzien en gesprekken gevoerd over belangen en hoe hierin transparant te zijn.
- We hebben profielen opgesteld voor het in de toekomst diverser en groter maken van het bestuur.
- Een bestuurslid heeft een training gevolgd bij de Stichting Sociale Veiligheid Podiumkunsten.

46 Code Cultural Governance

Eindstand 2024 en plannen komende jaren

Een aantal van onze doelen zijn gelukt, voor enkele andere zijn eerste stappen gezet waarmee we komend jaar door kunnen. Een van de doelen voor 2024 die niet is voltooid is het opstellen van een implementatieplan aan de hand van de uitkomsten van de zelfevaluatie in 2023. Dit implementatieplan kan ons helpen bij evaluaties en monitoring. Door de extreme drukte in 2024 is dit niet gelukt. We denken dat de ruimte die de overgang van projectgefinancierd naar meerjarige subsidie vrijmaakt zal helpen in het leggen van dergelijke lange lijnen.

Beoogde resultaten:

- Het gesprek over deze code heeft in de vorm van een implementatieplan een structurele plek in onze jaarcyclus. Directie en bestuur voeren jaarlijks een gesprek over de onderlinge samenwerking.
- De procedure tegengestelde belangen is up to date en aangevuld met inzichten en handreikingen uit de sector.
- We zijn zeker dat het model wat we hebben voor onze governance structuur het best bij ons past aan de hand van zelf-evaluatie en de kennis uit de Code.
- Onze bestuursleden volgen structureel trainingen bij de Stichting Sociale Veiligheid Podiumkunsten om de kennis up to date te houden, maken kennis met de vertrouwenspersoon en agenderen dit thema regelmatig.
- We voeren het gesprek over tegenstrijdige belangen actief.

Acties:

- In 2025 zullen een of twee nieuwe bestuursleden worden gezocht die diversiteit versterken. We maken hiervoor een plan en zoeken nieuwe plekken waar we vacatures plaatsen, bewust ook buiten ons netwerk.
- We starten een onderzoek of het Raad van Toezicht model passender is voor onze huidige situatie.
- Het bestuur zal begin 2025 een begeleide zelfevaluatie doen onder begeleiding van Cultuur en Ondernemen.
- In overleg zal het bestuur bekijken welke scholingsmogelijkheden zij willen benutten, eventueel met middelen van Platform ACCT die nu expliciet ook voor bestuursleden zijn opengezet.
- We zullen in 2025 onze statuten en zittingstermijnen heroverwegen, gezien de afwijkende zittingstermijnen ten opzichte van de Code Cultural Governance.
- We ontwikkelen een introductieprogramma voor nieuwe bestuurders zodat zij goed kunnen worden ingewerkt.
- We houden de spelregels over tegenstrijdig belang elk jaar tegen het licht. We leggen transparant verantwoording af over welke afwegingen dit oplevert en consulteren waar nodig de NAPK of C&O.

Jaarrekening 2024

Stichting Bureau Vergezicht

	Inhoud	pagina
1	Balans per 31 december 2024	1
2	Exploitatierekening over 2024	2
3	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	5
4	Toelichting op de balans per 31 december 2024	6
5	Toelichting op de exploitatierekening over 2024	11
6	Inhoudelijke toelichting op de balans en exploitatierekening over 2024	16

1 Balans per 31 december 2024	2024	2023
ACTIVA		
<u>Vaste activa</u>		
I Materiële vaste activa	6.593	
Totaal vaste activa	6.593	
 <u>Vlottende activa</u>		
II Vorderingen	110.055	26.424
III Liquide middelen	224.721	249.504
Totaal vlottende activa	334.776	275.928
TOTAAL ACTIVA	341.370	275.928
 PASSIVA		
IV Algemene reserve	33.862	13.017
V Bestemmingsreserves	75.000	
Totaal eigen vermogen	108.862	13.017
VI Kortlopende schulden	232.508	262.911
TOTAAL PASSIVA	341.370	275.928

2 Exploitatierekening over 2024	2024	Jaarbegroting 2024	2023
BATEN			
1a. Publieksinkomsten binnenland			
- Recette	27.533		
- Uitkoop	154.890	114.500	12.925
- Partage	124.131	42.500	1.224
1 Publieksinkomsten Totaal	306.553	157.000	14.149
3a. Baten coproducties	52.000	101.000	
3b. Overige Inkomsten	57.698	9.000	1.110
3. Overige Directe Inkomsten	109.698	110.000	1.110
4 Totaal Directe Opbrengsten (som 1 t/m 3)	416.251	267.000	15.259
5 Indirecte Opbrengsten	23.644	20.000	250
6c Bijdragen van private fondsen	314.000	378.840	203.875
6 Overige bijdragen uit private middelen	314.000	378.840	203.875
7 Totaal Eigen Inkomsten	753.895	665.840	219.384
12 Overige bijdragen uit publieke middelen	244.100	278.550	102.500
13 Totaal Publieke Subsidies en Bijdragen	244.100	278.550	102.500
14 TOTALE BATEN	997.995	944.390	321.884

2 Exploitatierekening over 2024	2024	Jaarbegroting 2024	2023
LASTEN			
1 Beheerslasten personeel	146.976	175.258	92.611
2 Beheerslasten materieel	39.882	48.930	25.328
3 Totale beheerslasten	186.858	224.188	117.939
Activiteitenlasten personeel voorbereiding	273.974	256.322	158.890
Activiteitenlasten personeel uitvoering	186.805	135.765	17.110
4 Activiteitenlasten personeel	460.779	392.087	176.000
Activiteitenlasten materieel voorbereiding	21.610	107.200	2.761
Activiteitenlasten materieel uitvoering	153.419	147.850	9.741
Marketing	73.127	65.750	4.500
Educatieve activiteiten	6.838	6.500	
5 Activiteitenlasten materieel	254.994	327.300	17.002
7 Totale activiteitenlasten	715.773	719.387	193.002
8 TOTALE LASTEN	902.631	943.575	310.941
9 Saldo uit gewone bedrijfsvoering	95.364	815	10.943
10 Saldo rentebaten/lasten	481		
12 Exploitatieresultaat	95.845	815	10.943

2 Exploitatierekening over 2024	2024	Jaarbegroting 2024	2023
Resultaatbestemming			
Algemene reserve	20.845		10.943
Bestemmingsreserve HR/Werknemers	30.000		
Bestemmingsreserve Continuïteit/Weerbaarheid	30.000		
Bestemmingsreserve Techniek/Inventaris	15.000		
Totaal resultaatbestemming	95.845		10.943
Personele Bezetting (beheer + activiteiten)			
Fte. Vast in dienst	1,56		
Fte. Tijdelijk in dienst	0,47		0,22
Fte. Inhuur	8,66		5,11
Totaal Fte. personele bezetting	10,69		5,33
Aantal vrijwilligers			
Fte. vrijwilligers			

3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Informatie over rechtspersoon

Stichting Bureau Vergezicht is gevestigd te Amsterdam en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 75070189. De stichting heeft als doel: het ontwikkelen en produceren van voorstellingen, verhalen en nieuwe narratieven rondom klimaatverandering, posthumanisme en de toekomst van onze aarde en voorts het verrichten van al wat hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Stichting Documentair Theater is opgericht op 13-01-2019.

Grondslagen algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving, mede op basis van Richtlijn RJK c1 kleine organisaties zonder winststreven en van eventuele andere subsidiegevers of fondsen zoals beschreven in de Inhoudelijke toelichting op de balans en exploitatierekening.

De jaarrekening is opgesteld in euro's. Indien voor activa en passiva geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VOOR DE BALANS

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op de aanschaffingswaarde onder aftrek van de afschrijvingen die gebaseerd zijn op de geschatte economische levensduur. Voor de gehanteerde afschrijvingspercentages en activeringsgrens wordt verwezen naar de Inhoudelijke toelichting op de balans en exploitatierekening.

De stichting beoordeelt op balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig is. Dat is aan de orde als de boekwaarde hoger is dan de realiseerbare waarde (de hoogst mogelijke opbrengstwaarde). Als die waarde niet kan worden vastgesteld wordt de waarde van de kasstroom genererende eenheid vastgesteld. De boekwaarde van het actief wordt verlaagd en dit verlies wordt verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperkte bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht. De aard van de bestemmingsreserves wordt later toegelicht.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de bedragen waartegen de schuld moet worden afgelost.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat (saldo) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd.

Resultaatbestemming

Indien aan bestemmingsreserve(s) respectievelijk bestemmingsfonds(en) wordt gedoteerd dan wel daaruit wordt geput wordt deze mutatie op de volgende wijze verwerkt: het saldo van de staat van baten en lasten wordt bepaald inclusief het overschot of tekort dat is ontstaan uit hoofde van de baten en lasten met een bijzondere bestemming. Onder de staat van baten en lasten wordt vervolgens een specificatie opgenomen van de verwerking van dit saldo in de onderscheiden posten van het eigen vermogen.

Subsidies

In overeenstemming met RJ 274 – Overheidssubsidies worden subsidies en andere vormen van overheidssteun verwerkt zodra er een redelijke zekerheid is dat de stichting aan de gestelde voorwaarden voldoet en de subsidie of faciliteit daadwerkelijk zal verkrijgen. Indien ze in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede gelden opgenomen onder de kortlopende schulden als 'voortuontvangen subsidies'.

Kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

4 Toelichting op de balans per 31 december 2024

ACTIVA

I Materiële vaste activa

Verloop materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa wordt als volgt weergegeven:

	Inventaris en ICT	Andere vaste bedrijfs- middelen	Totaal
Boekwaarde per 1 januari			
Investeringen 2024	4.303	2.569	6.872
Afschrijvingen	-150	-128	-278
Mutaties	4.153	2.440	6.593
Aanschafwaarde per 31 december	4.303	2.569	6.872
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	-150	-128	-278
Boekwaarde per 31 december	4.153	2.440	6.593

4 Toelichting op de balans per 31 december 2024

2024

2023

Vlottende activa

II Vorderingen

Debiteuren

Debiteuren	37.884	2.969
Totaal debiteuren	37.884	2.969

Te ontvangen subsidies

Oog voor Impuls	26.600	
Stichting Amsterdams Fonds voor de Kunst, AFK	1.500	
Stichting Dioraphte		4.000
Totaal te ontvangen subsidie	28.100	4.000

Te vorderen belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	38.109	18.498
Totaal te vorderen belastingen en sociale verzekeringen	38.109	18.498

Overige vorderingen

Vooruitbetaalde kosten	4.655	
Borgsommen	957	957
Totaal overige vorderingen	5.962	957
Totaal vorderingen	110.055	26.424

III Liquide middelen

Bank	224.721	249.504
Totaal liquide middelen	224.721	249.504

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting

4 Toelichting op de balans per 31 december 2024

2024

2023

PASSIVA

Eigen vermogen

IV Algemene reserve

Algemene reserve saldo per 1 januari	13.017	2.074
Uit resultaatbestemming	20.845	10.943
Algemene reserve saldo per 31 december	33.862	13.017

V Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve HR/Werknemers saldo per 1 januari		
Uit resultaatbestemming	30.000	
Bestemmingsreserve HR/Werknemers saldo per 31 december	30.000	
Bestemmingsreserve Continuïteit/Weerbaarheid saldo per 1 januari		
Uit resultaatbestemming	30.000	
Bestemmingsreserve Continuïteit/Weerbaarheid saldo per 31 december	30.000	
Bestemmingsreserve Techniek/Inventaris saldo per 1 januari		
Uit resultaatbestemming	15.000	
Bestemmingsreserve Techniek/Inventaris saldo per 31 december	15.000	
Totaal bestemmingsreserves	75.000	
Totaal eigen vermogen	108.862	13.017

VI Kortlopende schulden

Schulden aan leveranciers

Crediteuren	43.899	37.329
Totaal schulden aan leveranciers	43.899	37.329

4 Toelichting op de balans per 31 december 2024	2024	2023
<u>Af te dragen belastingen en premies sociale verzekeringen</u>		
Loonbelasting	7.865	259
Pensioenpremies	13.386	185
Overige premies	1.002	59
Totaal af te dragen belastingen en sociale verzekeringen	22.253	503
<u>Overige kortlopende schulden</u>		
Te betalen kosten	21.181	
Te betalen vakantiegeld en overige salariskosten	8.871	776
Vooruitontvangen bedragen	49.000	11.000
Vooruitontvangen subsidies	87.303	213.303
Totaal overige kortlopende schulden	166.355	225.079
Totaal kortlopende schulden	232.508	262.911

4 Toelichting op de balans per 31 december 2024

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Bureau Vergezicht heeft een huurverplichting voor de Tolhuisweg 2 te Amsterdam van € 845 per maand bij de Gemeente Amsterdam en een verplichting van € 500,- per maand voor de opslag op de Meerlandenweg 65A, te Amstelveen.

5 Toelichting op de exploitatierekening over 2024

	2024	Jaarbegroting 2024	2023
BATEN			
1a. Publieksinkomsten binnenland			
Recette	27.533		
Uitkoop	154.890	114.500	12.925
Partage	124.131	42.500	1.224
1 Publieksinkomsten Totaal	306.553	157.000	14.149
3a. Baten coproducties	52.000	101.000	
3b. Overige Inkomsten			
Auteursrechten	33.028	9.000	
Verkoop	23.670		
Workshops, educatie			1.100
Overige	1.000		10
subtotaal Overige inkomsten	57.698	9.000	1.110
3. Overige Directe Inkomsten	109.698	110.000	1.110
4 Totaal Directe Opbrengsten (som 1 t/m 3)	416.251	267.000	15.259

5 Toelichting op de exploitatierekening over 2024

	2024	Jaarbegroting 2024	2023
5 Indirecte Opbrengsten	23.644	20.000	250
6c Bijdragen van private fondsen			
VSBfonds	20.000		25.875
Cultuurfonds	15.000		
Stichting DOEN			29.000
Dioraphte			20.000
LIRA fonds		3.840	
Overige private fondsen	279.000	375.000	129.000
subtotaal 6c Bijdragen van private fondsen	314.000	378.840	203.875
6 Overige bijdragen uit private middelen	314.000	378.840	203.875
7 Totaal Eigen Inkomsten	753.895	665.840	219.384
12 Overige bijdragen uit publieke middelen			
Incidentele subsidie FPK	65.000	60.000	17.500
Incidentele subsidie AFK	15.000	20.000	
Incidentele subsidie loopbaan	29.600		
Incidentele subsidies overige	134.500	198.550	85.000
subtotaal overige bijdragen uit publieke middelen	244.100	278.550	102.500
13 Totaal Publieke Subsidies en Bijdragen	244.100	278.550	102.500

5 Toelichting op de exploitatierekening over 2024

	2024	Jaarbegroting 2024	2023
LASTEN			
<u>1 Beheerslasten personeel</u>			
Salarissen	54		
Directie	69.947	63.310	55.548
Bureaustaf	10.701	6.000	7.800
Financiën	720	2.500	800
Marketing, fondsenwerving en relatiebeheer	7.270	36.205	16.800
HR			160
Overige medewerkers	48.029	65.943	9.372
Onkosten werknemers	5.995	1.300	2.131
Onkosten ingehuurd personeel	757		
Overige personeelskosten	3.504		
Totaal beheerslasten personeel	146.976	175.258	92.611
<u>2 Beheerslasten materieel</u>			
Huisvesting	7.910	8.000	5.933
Bureaunkosten	9.030	13.930	6.822
Algemene publiciteit	22.664	27.000	12.573
Afschrijvingen	278		
Totaal beheerslasten materieel	39.882	48.930	25.328
3 Totale beheerslasten	186.858	224.188	117.939

5 Toelichting op de exploitatierekening over 2024

2024Jaarbegroting 20242023

4 Activiteitenlasten personeel

Activiteitenlasten personeel voorbereiding			
Artistieke directie	87.532	100.395	85.506
Artistiek kader	82.525	80.552	45.064
Performers	526	13.650	
Overig artistiek personeel	38.183	30.425	14.400
Productie en techniek	53.108	31.300	13.920
Marketing	12.100		
Totaal activiteitenlasten personeel voorbereiding	273.974	256.322	158.890
Activiteitenlasten personeel uitvoering			
Performers	95.990	66.110	9.010
Productie en techniek	68.675	66.575	
Marketing	22.140	3.080	8.100
Totaal activiteitenlasten personeel uitvoering	186.805	135.765	17.110
Totale activiteitenlasten personeel	460.779	392.087	176.000

5 Activiteitenlasten materieel

Activiteitenlasten materieel voorbereiding			
Decors, kostuums, rekwisieten	7.065	19.500	446
Techniek, video, licht, geluid	3.388	2.000	
Huur ruimten	4.705	18.000	
Reis, verblijf, sejours, transport	5.635	4.700	2.145
Overige voorbereidingskosten	817	63.000	170
Totaal voorbereidingskosten	21.610	107.200	2.761

5 Toelichting op de exploitatierekening over 2024

	2024	Jaarbegroting 2024	2023
<u>Activiteitenlasten materieel uitvoering</u>			
Decors, kostuums, rekwisieten	3.217	8.300	226
Techniek, video, licht, geluid	16.517	14.500	
Inrichting locatie	2.478	2.500	
Reis, verblijf, sejours, transport	50.325	42.050	954
Bijdrage coproductie			8.480
Overige uitvoeringskosten	80.883	80.500	80
Totaal uitvoeringskosten	153.419	147.850	9.741
<u>Marketing</u>			
Marketingcommunicatie	65.631	50.400	4.500
PR	307	2.850	
Overige marketingkosten	7.189	12.500	
Totaal specifieke publiciteit	73.127	65.750	4.500
Educatieve activiteiten	6.838	6.500	
Totaal activiteitenlasten materieel	254.994	327.300	17.002
7 Totale activiteitenlasten	715.773	719.387	193.002

6. Inhoudelijke toelichting op de balans en exploitatierekening over 2024

Subsidies

Het Gieskes - Strijbis fonds heeft een bedrag van €397.963,- toegezegd voor het project 'Artistieke ontwikkeling stichting Documentair Theater' voor de jaren 2023 en 2024. De voorwaarden zijn begin 2023 uitgewerkt en vastgelegd in een donatieovereenkomst welke door het bestuur geaccepteerd moet worden.

De vooruitontvangen subsidies in 2024 bestaan uit de volgende bedragen:

Gieskes-Strijbis Fonds ontwikkeling €9.963,-

Stimul.fonds Niet vd Bühne €17.340,-

Stimul.fonds Innovatielabs #2 €37.500,-

Fonds 21 (Beste Mensen) €2.500,-

VSB Fonds (Beste Mensen) €10.000,-

Vriendenloterij (Beste Mensen) €10.000,-

Totaal €87.303,-

Nog te ontvangen subsidies in 2025

Gieskes-Strijbis Fonds ontwikkeling €40.000,-

Stimul.fonds Niet vd Bühne €61.710,-

Oog voor Impuls €20.465,-

Fonds 21 (Beste Mensen) €7.500,-

Totaal €129.675,-

In 2024 werden de meerjarenaanvragen voor 2025-2028 ingediend. Bureau Vergezicht kreeg zowel van het Fonds Podiumkunsten als van het Amsterdams Fonds voor de Kunst een toekenning. Inclusief inflatie en Fair Pay toelage is het bedrag van FPK per jaar voor 2025-2028 €570.625,-. Van het AFK ontvangen we jaarlijks €127.250,-

Bestemmingsreserves

Vanwege het resultaat opbrengsten kunnen er drie bestemmingsreserves worden ingesteld:

HR/Werknemers €30.000

Continuïteit/Weerbaarheid €30.000

Techniek/Inventaris €15.000

Met deze reserves kunnen we risico's afdekken van onze snelle groei en het zoveel mogelijk in loondienst nemen van mensen. Ook kunnen we eventueel tegenvallende donaties/toekenningen van private fondsen in de toekomst opvangen. De laatste reserve is specifiek bedoeld voor het aanschaffen van inventaris voor onze techniek waardoor we een aantal zaken zelf in huis hebben.

De algemene reserve is ten opzichte van 2023 gestegen van €13.017,- naar €33.862,-.

Amsterdam

Mr H.J.Th. Biemond (Apr 27, 2025 19:05 GMT+2)

Mark Fuchs (May 2, 2025 09:07 GMT+2)

Deniz Karaman (Apr 17, 2025 18:02 GMT+2)